

Återrapportering villkorsbeslut 2019

Region Västmanland

Förord

Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) gäller för samtliga landsting i Sverige (samt Gotlands kommun) från den 1 januari 2019. Där finns bestämmelser om regionalt tillväxtarbete och om länsplaner för regional transportinfrastruktur.

Lagen innebär att landstingen:

- Ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.
- Ska besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Ska följa upp, låta utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet till regeringen.
- Får utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Ska upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Ska samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter.
- Ska samråda med berörda organisationer och näringslivet i länet.

Innehåll

1	Återrapportering 1 – Regionalt tillväxtarbete	5
1.1	Det regionala utvecklingsansvaret	5
1.1.1	Den regionala utvecklingsstrategin	5
1.1.2	Utmaningar	6
1.1.3	Inomregionala skillnader – hänsyn till olika förutsättningar	6
1.1.4	Inomregionala skillnader – anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder	7
1.1.5	Inomregionala skillnader, andra medel för regionalt tillväxtarbete	8
1.2	Innovation och företagande	9
1.2.1	Innovation	9
1.2.2	Företagande och entreprenörskap	13
1.2.3	Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor	15
1.2.4	Tidigare insatser inom prioriteringen innovation och företagande som har gett resultat eller effekter under året	18
1.3	Attraktiva miljöer och tillgänglighet	20
1.3.1	Attraktiva miljöer och tillgänglighet	20
1.3.2	Kommersiell och offentlig service	22
1.3.3	Bredbandsutbyggnad	23
1.3.4	Tidigare insatser inom prioriteringar <i>Attraktiva miljöer och tillgänglighet</i> som har gett resultatet eller effekter under året	24
1.4	Kompetensförsörjning	25
1.4.1	Regionalt kompetensförsörjningsarbete	25
1.4.2	Mål för kompetensförsörjningsarbetet	27
1.4.3	Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser	27
1.4.4	Validering på regional nivå	29
1.4.5	Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning	31
1.4.6	Etablering av lärcentrum	32
1.4.7	Tidigare insatser inom prioritering <i>Kompetensförsörjning</i> som har gett resultat eller effekter under året	33
1.5	Internationellt samarbete	33
1.5.1	Tidigare insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som har gett resultat eller effekter under året	37
2	Återrapportering 2-Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder	38
3	Återrapportering 3 - Samverkan med andra aktörer	43
3.1	Samverkan med länsstyrelsen	43
3.2	Samverkan med andra statliga myndigheter	45
3.3	Samverkan med kommuner	48
3.4	Samråd med organisationer	50
3.5	Samråd med näringsliv	51
4	Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet	52
4.1	Hållbarhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet	52

4.2	Jämställd regional tillväxt.....	54
4.3	Integration och mångfald	56
4.4	Regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet	57
5	Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet	60
5.1	Genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar	60
6	Övriga medskick ni vill göra angående det regionala tillväxtarbetet 2019.....	63

1 Återrapportering 1 – Regionalt tillväxtarbete

Utifrån 5–7 §§ Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i dess lydelse fr.o.m. den 1 januari 2019 respektive 3, 5, 8–10 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en sammanfattande beskrivning av verksamheten under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för att genomföra strategin har bedrivits.
- Vilka insatser som har genomförts, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur de har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive programmen för europeiskt territoriellt samarbete.
- Vilken hänsyn som tas till de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet.

Redovisningen av insatser ska vara uppdelad på prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt 2015–2020.

*** Kommentar: Återrapportering 1 avser regionens regionala tillväxtarbete utifrån det regionala utvecklingsansvaret enligt lag, dvs. inte avgränsat till insatser som är helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Insatserna kan alltså vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med annan finansiering kan redovisas. Insatserna som efterfrågas är sådana som har initierats eller genomförts under året. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.*

1.1 Det regionala utvecklingsansvaret

1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin

Beskriv kortfattat hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet av strategin har bedrivits under året.

Under året har framtagandet av en ny regional utvecklingsstrategi (RUS) fortsatt och den första versionen av RUS 2030 gick ut på remiss i maj 2019. När remisstiden var slut i mitten av oktober tog ett intensivt arbete vid med att arbeta in de engagerade och faktafyllda remissvaren vi fick in. I november överlämnades en tjänstemannaversion till politiken som fortsatte processen över årsskiftet. Beslut i fullmäktige förväntas tas i april 2020.

I samband med att Region Västmanland tog fram RUS 2030 utvecklades 2019 ett uppföljnings- och lärandesystem, i syfte att systematiskt kunna följa upp,

utvärdera, reflektera och ompröva insatser såväl i arbetet med regional utveckling som Region Västmanlands egen roll i det arbetet. I uppföljnings- och lärandesystemet ingår aktivitetsplan, lärandeplan, externt webbaserat uppföljningssystem och en kommunikationsplan. Lärandeplanen och aktivitetsplanen innehåller vilka data som ska samlas in, vilka utvärderingar som ska göras samt vilka underlag som ska tas fram. Baserat på detta så återförs kunskaperna och lärandet i länet utifrån lärandeplanens förändringslogik. Kommunikationsplanen beskriver vilka målgrupper resultat och analys ska återföras till och när.

Till de utpekade delmålen i RUS 2030 togs det fram ett antal indikatorer och under hösten 2019 genomfördes en nollmätning för att veta vad utgångsläget var för att kunna göra framtida uppföljningar och analyser. Nollmätningen resulterade i ett PM och dragningar med regionens politiker.

1.1.2 Utmaningar

Beskriv kortfattat vilka utmaningar som har varit särskilt aktuella under året vad gäller ert regionala utvecklingsansvar. Hur har dessa utmaningar hanterats?

Västmanlands regionala utvecklingsprogram, RUP innehåller sex insatsområden som alla ska verka för att nå det övergripande målet, "En hållbar tillväxt och utveckling inom Västmanland". Även om stora utmaningar finns visar uppföljningen 2019 att en hög andel av delmålen i RUP uppnås 68 procent. Många av målen är formulerade i termer av öka eller minska vilket innebär att det trots en positiv utveckling kan råda en otillfredsställande situation. Inom områdena "Rätt kompetens" (där frågor kring arbetsmarknadens utveckling samt befolkningens utbildning ryms) och "Dynamiskt näringsliv" (där frågor kring företagande, innovation och näringslivets utveckling behandlas) finns en hög andel uppfyllda delmål. "Effektiva kommunikationer" (som t.ex. berör pendlingsförutsättningar och bredbandsutbyggnad) och "Effektiv energianvändning" visar också en stark utveckling. Området "God livsmiljö" (där befolkningsutveckling, bostadsbyggande samt hälsa och välfärd ryms) har dock en svagare måluppfyllelse, med omkring en tredjedel av delmålen som nåddes. Det kan förklaras av att bostadsbyggandet inte når hela länet, inte heller befolkningsökningen. Länet har en hög andel unga som inte uppger att deras hälsa är god eller mycket god. Matchningen på arbetsmarknaden är fortfarande en stor utmaning och integrationen på arbetsmarknaden måste också förbättras så att flyktingar snabbare kommer i arbete. Det finns även utmaningar inom miljöområdet där bara en bråkdel av de miljömål som finns på regional nivå uppnås.

1.1.3 Inomregionala skillnader – hänsyn till olika förutsättningar

Beskriv kortfattat vilken hänsyn som har tagits till de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet när det gäller regionens prioriteringar och insatser under året.

Beskriv kortfattat om, och i så fall hur, arbetet med att stärka landsbygdernas förutsättningar har integrerats i det regionala tillväxtarbetet under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

En näringslivsanalys genomfördes (Bisnode) under 2018 där hela länets näringsliv analyserades. Analysen visar på olikheter i branschstruktur, där Västerås har en relativt jämn fördelning mellan tillverkande, företagsstödjande och ortstjänster. I övriga kommuner är det ett klart större fokus på tillverkande företag vilket ger ett beroende av hur det går i dessa olika branscher. Det innebär också att man ser utanför den egna kommunen för att nya och växande mindre företag ska ha tillgång till tjänster och kompetenser de behöver. Analysen är genomförd på hög detaljeringsnivå vilket gjort det möjligt att studera skillnader mellan kommuner avseende näringslivets sammansättning och utveckling. Under året har analyserna funnits med i arbetet med framtagande av ny regional utvecklingsstrategi, (RUS). De finns också med som ett underlag i samband med den planering som pågår för att ta fram en näringslivsstrategi som anknyter till RUS. Det är ett arbete som kommer att starta upp under första halvåret 2020.

Ett projekt för att utveckla den kommersiella servicen har bedrivits under året där Region Västmanland främjat service, samverkan och nya tekniska lösningar inom service på landsbygden. Planering har genomförts för att undersöka möjligheterna för en digital lanthandel i Valskog som är en liten ort på landsbygden i Västmanland under 2020. Butiken som en gång fanns där lades ner för över ett decennium sedan. En enkätundersökning har också gjorts bland annat för att kartlägga behovet av samhällstjänster.

Under året har ett projekt beviljats för att utveckla kunskap och förutsättningar för företag på landsbygden i länet. Projektet kommer att bedrivas under 2020 i nära samarbete med Almi och andra relevanta aktörer i länet.

I det Tillväxtverksfinansierade projektet Förutsättningsskapande arbete för hållbar regional tillväxt har underlag arbetats fram för en första strukturbild för Västmanlands län. Arbetet med strukturbilden tydliggör länets olika förutsättningar och utmaningar för utveckling och hållbar tillväxt.

Inomregionalt ser vi också att de mindre kommunerna i länet ibland inte har resurser att arbeta med vissa frågor. Att synliggöra och samordna länets samlade arbete blir av vikt för dessa, till exempel inom kompetensförsörjningsarbetet.

1.1.4 Inomregionala skillnader – anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Har de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet påverkat fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder? Om ja, på vilket sätt?

Regionala projektmedel med 1:1 anslaget har i Region Västmanland uppsatta kriterier, bland annat ska projekten bidra till regional nytta och omfatta minst tre av länets kommuner. Undantag kan göras om projektet är en pilot- eller förstudie. Områden som varit i fokus under 2019, för att projektägaren ska nå ut i flera kommuner i länet är stärkt näringslivsklimat, entreprenörskap i skolan, nyföretagande, utveckling av hästnäring och turismutveckling. Samtliga projekt ingår i RUP:s område Dynamiskt näringsliv som är inriktat mot att stärka företagande, innovation och näringslivets utveckling.

I större projekt, där många är gemensamma med övriga län inom Östra Mellansverige, finns särskilda villkor och uppföljningar för att säkerställa att insatser når ut till företag i hela länet.

Gällande regionala företagsstöd gick 33 procent av antal beslutade stöd till länets mindre kommuner. Det motsvarar 45 procent av stödbeloppen och är ungefär samma andel som tidigare år. Investeringsbidraget ges endast till företag med verksamhet utanför Västerås för att utjämna de nackdelar som kan finnas på landsbygden. Fördelningen av stödbelopp påverkas väsentligt av denna avvägning.

För att påverka fördelningen av företagsstöd för andra stödformer (konsultcheckar), innovationsstöd, affärsutvecklingscheckar för digitalisering och internationalisering) gjordes under 2019 ett omfattande kommunikationsarbete. Region Västmanland har ännu inte kunnat se att det har påverkat den geografiska fördelningen. Kommunikationsinsatser kommer fortsätta framåt tillsammans med ett planerat nytt arbete kring ett mikrostöd för att öka företagsstöden andel i mindre kommuner, bland annat med inriktning mot företag inom besöksnäringen. Sådana insatser kommer genomföras under 2020.

Under slutet av 2019 startades projektet "Utveckla företag på landsbygden i Västmanland", med finansiering från Tillväxtverket. Projektets syfte är att höja kompetensen om företag på landsbygden med fokus på digitala utmaning och behov. Ambitionen är fördjupad kännedomen om företagen som i sin tur kan användas i det näringslivsfrämjande systemets egna insatser för att främja utvecklingen på landsbygden.

1.1.5 Inomregionala skillnader, andra medel för regionalt tillväxtarbete

Har de olika förutsättningar som råder i olika delar av länet påverkat fördelningen av andra medel för regionalt tillväxtarbete (t.ex. egna medel)? Om ja, på vilket sätt?

Regionen beviljar årligen medel inom regional utveckling utifrån fastställda ekonomiska ramar i regionplanen, så kallade regionala utvecklingsmedel. Ramen för 2019, 12,3 mnkr fördelar sig dels på driftbidrag och medlemsavgifter, dels på projektbidrag. Fördelning av utvecklingsmedel beslutas av regionstyrelsen.

Beslutet följs av, Regelverk – Regionens medel för regional utveckling, RV181035. Kriterier för organisationsstöd är att organisationen verkar i, alternativt syftar till effekter i hela länet, eller i minst tre av länets kommuner. Upp till treåriga avtal tecknas som reglerar stödets omfattning och vad Region Västmanland förväntar sig för motprestation. Organisation som får stöd från Region Västmanland skall årligen avlämna verksamhetsrapport, till exempel i form av verksamhetsberättelse. Avrapporteringen regleras i avtalet. Almi, Coompanion och UF (Ung företagsamhet) är några som har fleråriga avtal.

I uppdragen till aktörer och i kontakter kring uppföljning betonas vikten av att nå ut till länets samtliga kommuner med sin verksamhet. Dialog förs om att utveckla

uppföljningen så att den möjliggör att utläsa hur verksamheten når ut i länets alla delar. Den organisation som tydligast redovisar utfallet idag är UF.

UF:s insatser når 1123 (72 procent) elever i Västerås och 436 (28 procent) elever i länets andra 9 kommuner, där Sala toppar med 139 elever. Totalt sett är fördelningen ungefär lika som tidigare år. Köping är den kommun som ökat deltagande elever mest, från 50 till 149 från 2018 till 2019. Intresset för UF bland unga tjejer ökar och fler tjejer än killar driver UF företag och fler tjejer innehar VD posten i företagen.

1.2 Innovation och företagande

1.2.1 Innovation

Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Höjd innovationskraft och koppling till forskning är ett av insatsområdena i näringslivsstrategin Affärsplan Västmanland. Syftet är att utveckla en stark innovations- och entreprenörskapsmiljö dels ett mångfacetterat näringsliv med tillväxtföretag och företag med stark konkurrenskraft.

Innovationsarbetet knyter till viss del an till Västmanlands arbete med styrkeområden, inklusive den ledarroll länet tagit tillsammans med kollegor i Östra Mellansverige där Region Västmanland jobbar med lösningar på viktiga samhällsutmaningar. Västmanlands områden automation, energi, järnväg och välfärd och hälsa, utgör viktiga komponenter för ett framåtriktat innovationsarbete. Under 2019 har det inneburit bland annat ett aktivt arbete med etableringar inom elektrifieringsområdet och smart industri. Tillsammans innebär det att företag (t ex Northvolt och Bombardier) har förlagt forsknings- och innovationsverksamheter och testlabb motsvarande flera hundra miljoner i länet. Det innebär vidare att det knutits viktiga kontakter med bland andra RISE som placerat FoU-lotsar, såväl som forskningsverksamheter samt projekterat för nytt batteritestlabb. Inom industrisidan har det också skett arbete med etableringar med fokus bland annat på några olika investeringar i hundra-miljonersklassen.

Under 2019 har Vinnväxtarbetet skett genom Automation region och Robotdalen, samt arbeten i klustren Järnvägsklustret, Weltech region och NRGYHUB i fokuserade processer kopplat bland annat till Västmanlands idag etablerade innovationsprocess inom välfärd och hälsa, såväl som arbetet inom inkubatorn Create och acceleratoren Synerleap som båda har industri och energifokus. Genom dessa arbeten och processer har över hundra företag fått stöd under året i form av:

- innovationsutveckling, affärsutveckling, där företag har gått igenom fokuserade accelerationsprogram kopplat till NRGYHUB som är en satsning på smartgrids- och stadslösningar. Företag har testat ett arbetssätt med -industriella partnerskap i vilka små spetslösningar kan

komma in i vård och omsorg genom ett tätt samarbete med stora leverantörer som redan har ramavtal

- digitaliseringsarbete, genom kopplingen mot robotisering och fokuserade insatser (seminarier, do-tanks, konferenser) för ökad förståelse kring AI, automation och digital transformation.
- deltagande i smart specialiseringsplattformarna inom EU, speciellt Energy och Industrial Modernization både i form av pilot actions och i kopplingen mot olika aktörer och regioner i Europa (Tyskland, Österrike, Frankrike, Italien och Spanien).

Under året har ett arbete genomförts i syfte att tydliggöra Västerås Science Parks roll i det regionala innovationssystemet. Utkast till ägardirektiv har tagits fram av finansiärerna Region Västmanland och Västerås stad i samarbete med Mälardalens högskola. I direktiven, som även förankrats i Västerås Science Parks styrelse, betonas vikten av att närma sig akademi och forskningsinstitut och att lägga fokus på innovation i små och medelstora företag. En utmaning i arbetet har varit att ägardirektiv tidigare saknats och att styrelsen har en bred sammanfattning där olika förväntningar kan finnas.

Samverkan kring riskvillig finansiering har fortsatt under året. Sedan tidigare har Almi, Forskning- och utvecklingsrådet samt Region Västmanland arbetat fram en gemensam process för kunder som söker innovationsfinansiering. Resultatet ger en betydande förenkling för innovationsföretag att söka finansiering i en gemensam process, istället för tre, och en långsiktigare finansiering för innovationsföretag. Under året har en kartläggning av riskvillig finansiering gjorts, där flera utmaningar identifierades bland annat behov av att synliggöra och synkronisera den tillgängliga finansieringen i länet. Almi Invest arbetar aktivt för att finansiera flera företag i länet, men det sker inte i tillräcklig omfattning. Överlag kunde kartläggningen inte se att kvinnor är underrepresenterade, men ser vi till kvinnor med innovationsföretag i tidiga skeden ser vi att så är fallet. (se tabell nedan).

En sammanhållande grupp för det operativa arbetet är Innovationsrådet. I rådet samlas flertalet av de aktörer som jobbar med insatser på innovationsområdet och ser hur deras gemensamma insatser kan gynna enskilda företag. En utmaning är att det finns många olika aktörer och satsningar, där en del överlapp och även glapp kan finnas. Detta är något vi arbetar med och framtagna strukturer med till exempel innovationsrådet ger goda förutsättningar för att stödet till företag sker samlat och på ett sätt som gör att olika insatser kompletterar varandra. (läs mer under 3.4).

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg.</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i>

	<i>strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>- Prestation</i> <i>- Effekt på kort sikt</i> <i>- Effekt på lång sikt</i>
Kartläggning av riskvillig finansiering	Insatsen kopplar till mål: Utveckla och attrahera tillväxtföretag – öka konkurrenskraften för SMF, (små och medelstora företag). Direkt kopplat till indikatorn: ökad andel riskkapital i länet	Prestation: En utökad kunskap om länets riskvilliga finansiering finns. En actionplan finns och insatser initierade. Förväntade effekter på kort sikt är att finansieringen till olika företag i olika faser är synkad och tydliggjord. På lång sikt: fler innovationsföretag, särskilt kvinnoleda, har tillgång till riskvillig finansiering.
ECS-ISR, Nyps: 209206	Insatsen kopplar till mål: Arbeta med utmaningsdriven utveckling och utveckling av styrkeområden samt att stärka det regionala ledarskapet med en samordnad och långsiktig finansiering av länets styrkeområden och att kommunicera bilden av Västmanland som en innovativ och dynamisk tillväxtregion.	Effekter på kort och längre sikt: Initierat fyra förstudier inom identifierade utmaningsområden, varav tre kopplat mot Västmanlands styrkeområden. Tre gemensamma projekt inom regeringens satsning på "smart industri" har startat, med ökad och samordnad kunskap i identifierade utvecklingsområden och kontakter inom ÖMS. RUA:s (regionala utvecklingsansvarig) roll som samlande och aktiv investerare i viktiga nationella satsningsområden har blivit tydligare genom det ÖMS-gemensamma strukturarbetet.
Växtzon 2 – insatser på strukturnivå: att utveckla gemensamma arbetssätt och en miljö/plattform i ÖMS mellan akademi, science park och inkubatorer som stödjer innovationsföretag med tillväxt. Insatser till företag: mötesplatser för samverkan med akademi och större företag med innovationsföretag samt affärscoaching. Nyps: 209579	Insatsen kopplar till mål: utveckla och attrahera tillväxtföretag – öka konkurrensen kraften för SMF.	Prestation: 70 av 240 företag har fått utvecklingshjälp. Förväntade resultat: etablerade samarbetsmodeller mellan FoU-miljöer och näringsliv samt större och mindre innovationsföretag. Create och VSP har utvecklat sin roll i ÖMS plattform. 240 företag har breddat sin innovationsförmåga. 12 företag i länet har fördubblat sin omsättning inom 4 år. Effekter: accelererad hållbar tillväxt av innovativa företag inom ÖMS, nyttjande av styrkeområden, innovativa miljöer, universitet och högskolor samt storföretag. Detta bidrar till länets utveckling och konkurrenskraft.
Synerleap powered by ABB Ett projekt som syftar till att korta tiden för framtagande av innovationer genom att tillgängliggöra unik infrastruktur och kompetens för snabbväxande företag inom digitalisering, industriell automation, robotik och energi. Ett 70-tal arbetsplatser mitt i ABB:s forskningscenter i Västerås. Medfinansiering från Regionen sker med 1:1-medel. Nyps:203985	Insatsen kopplar till mål: Arbeta med utmaningsdriven utveckling – Utveckla automation, energi, järnväg samt välfärd och hälsa till nationella styrkeområden samt Utveckla och attrahera tillväxtföretag, liksom även Utnyttja de möjligheter som digitalisering ger i RUP.	Prestation och effekter på kort sikt: affärer mellan små företag och ABB. Referenskund som ger nya affärer med andra företag. Utveckling och tillväxt i de mindre företag som kommer in i SynerLeaps miljö. Lång sikt: Det är för tidigt att utläsa tydliga effekter lokalt och regionalt. Några av företagen har en förankring i Västerås och Västmanland, i några fall kan också etablering ske. Ett arbete har påbörjats i syfte att följa upp och utvärdera lokala och regionala värden.

Weltech Region Syftet med Weltech Regionprojektet är att skapa förutsättningar för att fler idébärare och företag inom välfärds- och medicinteknikområdet ska kunna utveckla lösningar som leder till framgångsrik kommersialisering. Projektet ska också bidra till att påvisa digitaliseringens möjligheter inom vård och omsorg samt effektiv och hållbar utveckling. Nyps: 20202845	Insatsen kopplar till mål: Arbeta med utmaningsdriven utveckling – Utveckla automation, energi, järnväg samt välfärd och hälsa till nationella styrkeområden samt Utveckla och attrahera tillväxtföretag, liksom även Utnyttja de möjligheter som digitalisering ger i RUP.	Samarbetsformer etableras för ett innovationsnätverk, som samlar resurserna för idé- och företagsutveckling. En innovationsrådgivningsprocess har tagits fram som stödjer företagen i idéutvecklingsarbetet, genom en kvalitetssäkrad utvecklingsprocess. En vägledning har tagits fram för implementering av välfärdsteknik, för kompetenshöjning om hur ny teknik kan upphandlas och implementeras inom omsorgen. En process för Industriellt partnerskap håller på att tas fram och testas. Industriellt partnerskap innebär att vi hjälper till att matcha etablerade företag och deras behov av nya produkter/tjänster, med små och medelstora företag och startups som utvecklat produkter/tjänster som är redo för kommersialisering. Effekter som ska uppnås på längre sikt är att en samarbetsplattform i form av ett innovationsrådgivningsnätverk ska finnas etablerad vilket ger bransch anpassat och effektivt stöd till idébärare, företag och vård och omsorgsutförare. Ett arbetssätt ska finnas utvecklat för användningen av testbäddar i företagets utvecklingsarbete, såväl industriella som hos vård- och omsorgsutförarna.
Region Västmanland Innovation Region Västmanland bedriver ett samlat innovationsarbete som innefattar medarbetarinnovation och testmiljö inom hälso- och sjukvård samt tandvård. Arbetet med idéutveckling bedrivs i samarbete med ALMI Mälardalen, Region Västmanlands egna verksamheter och andra aktörer. Syftet är att stödja utveckling av produkter och tjänster som gör nytta för Västmanlands invånare. Under året avslutades regionalfondsprojektet Innovationssluss 2.0.	Insatsen kopplar till mål: Arbeta med utmaningsdriven utveckling – Utveckla automation, energi, järnväg samt välfärd och hälsa till nationella styrkeområden. Region Västmanland Innovation har bidragit i samlandet av ett nationellt forum för innovationsstödjande aktörer inom vård, hälsa och omsorg, NIVO. Ett liknande initiativ pågår för ÖMS-regionens regionala testbäddar inom hälso- och sjukvård. Initiativen främjar kunskapsutbyte och förbättrar förutsättningar för effektivt stöd till företag och akademi som möter samhällsutmaningar. Projektet Innovationssluss 2.0 gav möjlighet att gemensamt med Region Örebro län bygga upp fungerande interna strukturer och samarbetsytor även externt.	Samarbetsformer är etablerade på flera nivåer och vår organisation har mognat. På lång sikt förväntas initiativen bidra till livskraftiga företag som bidrar till samhällsutveckling.
Future Automation Region Nyps: 207630, 20202952	Automation är ett tydligt styrkeområde i näringslivsstrategin Affärsplan Västmanland i länets regionala utvecklingsprogram (RUP). Området är prioriterat eftersom det har stor betydelse för regionens ekonomi och en fortsatt utveckling är avgörande för regionens för företagens och länets framtida konkurrenskraft och attraktivitet.	Automation Region är på väg att utvecklas till ett nationellt ansett styrkeområde och bidrar till ökade investeringar i FoU i SMF och öka investeringarna totalt. Automation Region har också tagit viktiga internationella kliv under 2019.

1.2.2 Företagande och entreprenörskap

Beskriv kortfattat hur arbetet med företagande och entreprenörskap har genomförts under året.

Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Ett utvecklingsarbete har genomförts tillsammans med länets samtliga tio kommuner i syfte att utveckla och förbättra stödet inom nyföretagande. En modell för nyföretagarrådgivning togs fram i en gemensam arbetsgrupp där också aktörer i det främjande systemet involverades. Beslut fattades av samtliga kommuner om att anlita Nyföretagarcentrum som utförare av rådgivning inom nyföretagande. Under året har i princip alla kommuner gått in i den nya lösningen. De som återstår har en tidplan för hur man kommer att gå in under nästkommande år. En finansierings-lösning testas i projektform där 25 procent finansieras från lokalt näringsliv, 25 procent från näringsliv som har ett regionalt intresse (försäkringsbolag, med flera) 25 procent från kommun och 25 procent från Region Västmanland. I arbetet har också Almi deltagit. Det finns överenskommer om samspelet mellan dessa organisationer, och företag slussas i båda riktningar. Samverkan kommer också att ske med ytterligare fler aktörer, såsom Coompanion, Ungt Företagande med flera.

Det är för tidigt att uttala sig om faktiska resultat i termer av antal rådgivningar, nystartade företag, livskraft i de nystartade företagen etcetera. Men det finns en positiv förväntan från alla parter att vi kommer att ha ett sammantaget betydligt starkare och mer robust system, med en ökad tillgänglighet och kontinuitet i samtliga kommuner och en starkare samordning. Det förväntas ge en positiv utveckling de kommande åren. Utvecklingsarbetet har haft en stor utmaning att hantera i att varje kommun tidigare arbetat på olika sätt. Det finns en viss storstadskoncentration och det finns underrepresenterade grupper.

Den regionala webbplatsen för Västmanlands län under "verksamt.se" har utvecklats under året. Region Västmanland har genomfört träffar med kontaktpersoner hos nyckelaktörer i länet, både individuella och i grupp.

Under året har ett arbete med att ta fram en kommunikationsstrategi för näringslivsarbetet slutförts, med utgångspunkt från den gemensamma strategin för Regionala utvecklingsförvaltningen. Planering för genomförande av insatser har genomförts. I syfte att nå underrepresenterade grupper med våra företagsstöd har material tagits fram och kampanjer genomförts bland annat med kvinnliga och utlandsfödda ambassadörer. Flera olika insatser har genomförts. Ett enkelt webb-test har bland annat utvecklats, där man via sin smartphone eller webben kan besvara ett fåtal frågor och få svar på om man kan vara aktuell för att kunna få stöd. Det är för tidigt att säga om vi kommer att få några effekter vad gäller underrepresenterade grupper. Det är en utveckling som kommer att följas över längre tid.

En särskild kampanj har tagits fram för att öka inflödet av ansökningar om digitaliseringscheckar. Utöver att formulera mer säljande budskap kring checkarna har också olika understödjande insatser genomförts. Exempelvis kontaktades IT-konsultföretagen i länet för att de skulle ha kännedom om

kampanjen. En uppföljning av den ökning som kunde noteras av antal ansökningar visade att kampanjen fungerat. Den viktigaste kanalen visade sig vara Facebook.

Almi riktar insatser till små och medelstora företag (SMF) med tillväxt-förutsättningar, såväl inom ramen för sitt ordinarie uppdrag som i projekt-satsningar. Exempel på satsningar är Smart Tillväxt som är ett gemensamt projekt i Östra Mellansverige i syfte att öka tillväxten i små och medelstora företag (SMF) där koppling till styrkeområdena ska vara accelerator i arbetet.

Arbetet med socialt företagande har pågått under året, största fokus har varit på att öka kunskapen om och stödet till sociala företag. Under året har dialoger genomförts med länets kommuner, se även tabell nedan.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt
Socialt företagande Nyps: 20202835	Insatsen kopplar till mål: Arbeta med utmaningsdriven utveckling – arbeta tvärsektorielt över branschgränser och med hållbarhetsperspektiv.	Prestationer hittills: Ökad kunskap om sociala företag hos offentlig sektor. Socialt företagande ingår i nya RUS (under beslut). Förväntat kort sikt: ökad kunskap om sociala företa i näringsliv och offentlig sektor, fler stabila sociala företag. Socialt företagande ingår i strategier i länet. Bättre samordning och inkludering av sociala företag. På lång sikt: fler sociala företag bidrar till att lösa samhällsutmaningar, bidrar till tillväxt och förnyelse i näringslivet. Ledarskap kring området finns.
Ung Företagsamhet (UF)	Utveckla och attrahera tillväxtföretag – utveckla entreprenörskap och nyföretagande.	Prestation hittills: 1600 elever har tränats i entreprenörskap. Kort sikt: ökad kunskap om entreprenörskap och företagande. Förväntad Lång sikt: öka företagsamheten i länet.
Framtidens företagare Nyps: 204536	Utveckla och attrahera tillväxtföretag – utveckla entreprenörskap och nyföretagande.	Prestationer hittills: 3500 ungdomar har deltagit. Kort sikt: öka förståelsen och kunskapen kring entreprenörskap i grundskolan. Förväntat lång sikt: öka företagsamheten i länet.
Satsning på fler ansökningar av digitaliseringscheckar	Samtidigt som Region Västmanland bedömer att näringslivet står mitt i en omställning mot ökad digitalisering har det	Flera utskick gjordes i en kampanj i olika kanaler, liksom deltagande i mässor och konferens.

	varit trögt att få in ansökningar om digitaliseringscheckar. Med stöd av framtagna kommunikationsstrategi genomfördes en riktad kampanj där budskap formulerades, bland annat på temat: "Rea på digitaliseringskonsulter".	Kampanjen understöddes också av att länets IT-konsultföretag kontaktades med information om möjligheterna med digitaliseringscheckar. En satsning gjordes också på att beskriva exempel på vad checkarna kan användas till. På kort sikt kunde noteras en tydlig ökning av antal ansökningar, liksom beviljade checkar. För 2017 och 2018 beviljades 6 st checkar per år, och för 2019 fördubblades antalet beviljade checkar till 12 st. Antalet intresseanmälningar ökade med 63% mot föregående år. På längre sikt gav kampanjen erfarenheter som kan användas även i andra sammanhang. En särskild satsning kommer också att göras med 1:1 medel för att uppnå långsiktiga effekter av just digitaliseringsstödet.
Framsteg är ett projekt inom socialt företagande, sociala ekonomin och samhällsentreprenörskap. Nyps: 209522	Utveckla och attrahera tillväxtföretag – utveckla entreprenörskap och nyföretagande.	Prestationer: - Förbättrad samverkan mellan de olika Coompanion kontoren och med Almi. - Bildandet av en ekonomisk förening där man kan byta tjänster, produkter och timmar utan att förmedla pengar. - Att Mikrofonden täcker in Västmanlands län och ökad finansiering på socialt företagande. - En finansieringslösning i form av en guide som här delats ut/spridits. - Ett projekt med Almi om generationsväxling. - rådgivning till 48 företag Effekter på kort sikt: 18 anställningar (i ÖMS), ökad tillgång till finansiering, undvikande av konkurs i flera företag. Ökad kunskap om sakområdet. Lång sikt: ökad konkurrenskraft i SMF.

1.2.3 Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor

Beskriv kortfattat hur arbetet med miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Under året har flera satsningar med koppling mot viktiga miljöutmaningar fortsatt utvecklats eller initierats. Inom energiområdet har en utveckling skett kopplat till det som idag benämns NRGY HUB, det vill säga, ett interregionalt samarbete med fokus på smart grids och hållbar stadsutveckling och hållbart byggande. Här finns ett tydligt kopplat arbete gentemot sektorsstrategier där en dialog funnits med bland annat Energimyndigheten så att Region Västmanland stöttar och bidrar i dessa nationella ambitioner. I samarbetet har några saker utvecklats: i) uppbyggandet av en virtuell testbäddstruktur det vill säga, data ur energinätet som tillgängliggörs för startups och etablerade företag så de kan

utveckla sina läsningar på verkliga data och att dessa nya tester också kan tillföras andra aktörer.

I arbetet har viktiga frågor kring GDPR och andra saker som möjliggör delning och användning av samhällskritiska data adresserats. För denna del initieras också samarbeten med andra spetsmiljöer såsom Visual Sweden och stadsdelsprojekt, för en nationell tematisk plattform. ii) fysiska testbäddar där lösningar kan provas och också nya data för den virtuella strukturen tas fram. iii) affärsutvecklings-/accelerationsprogram inom ramen för Create (nationell excellensinkubator) och Synerleap, vilket ger långsiktig utveckling av existerande strukturer inom ett viktigt miljödrivet område.

Vidare har ett starkt utvecklingsarbete skett kring området elektromobilitet och elektrifiering. Främst fokus på eldrivna fordon, på spår och land, men kan även vara i luft och till sjöss, med tillhörande "motorer och drivlinor" och styrsystem med mera, som behövs kring dessa. Idag är vissa trafikslag (tåg) mest eldrivna, medan andra (t.ex. lastbilar, bussar) arbetar med hur de ska komma dit, inklusive leverera delar till de nya motorerna. Därtill kommer olika former av batterier och andra lagringsformer och ledningsformer för elenergin som är bränslet som driver dessa framåt. Här pågår ett arbete med att öppna upp stora företagslabb och testverksamheter, öka samarbetet mellan stora företag i olika branscher för överföring av lösningar och SMF där det finns många underleverantörer inom fordonsindustrin. Där har ett hundratal företag internationellt också identifierats och ett arbete tillsammans med olika organisationer (Västerås stad, Business Sweden, Stockholm Business Alliance med flera) har inletts för ökade samarbeten med dessa och/eller etableringar. Här finns också ett utvecklat arbete gentemot startups/scaleups och Ignite.

Forskningsmässigt utvecklas samarbeten med flera miljöer, inklusive på KTH, Mälardalens högskola, Chalmers vilket lett till projekt under året. Slutligen finns ett tydligt kopplat arbete gentemot sektorsstrategier och nationell ambition kring fossilfria transporter där en dialog funnits med Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket vilka alla går in med specifika satsningar för att utveckla plattformen kring elektromobilitet och elektrifiering. Ett viktigt resultat av detta arbete är förutom ovanstående, att större internationella koncerner beslutat att deras lead sites, det vill säga, globala ledande miljöer kring produktion, utveckling och startups/scaleups ska förläggas i och fortsätta utvecklas i Sverige. Här kan nämnas bland annat Northvolt, Bombardier och ABB.

Att integrera miljö som en av hållbarhetsaspekterna är från och med 2019 krav i projekt som beviljas projektmedel från 1:1 anslaget. Detta ska säkra upp att projekten använder miljö som en potential till utveckling. Resultat som vi kan se är att projektägarna är mer medvetna och arbetar med miljöfrågor i projekten, ofta i kombination med mål inom Agenda 2030. Dock så varierar kvaliteten kraftigt. Arbetet påbörjades inom ramen för Jämställd Regional Tillväxt och den modell för förändringslogik som togs fram. I framtagandet av en behovsinventering för hållbar utveckling i tillväxtarbetet, som påbörjades 2019, är

arbetet fortsatt prioriterat som en av fyra insatsområden att arbeta vidare med under 2020.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfundsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt
ECS – East Central Sweden Nyps: 209206	Utvecklingsarbete med koppling mot bland annat: • Smart industri, hållbar produktion • Morgondagens energilösningar, inom bland annat Elektromobilitet och elektrifiering och Smart grids/stadsutveckling.	Mobilisering för satsningar tillsammans med tongivande stora bolag och i dialog med satsningar och program inom nationella myndigheter (Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket) på: • Forskning och utveckling • Testbäddar och labb • SMF inklusive Startups/scaleups • Kompetensförsörjning • Etableringar/investeringar
Energilösningar i världsklass/NRGYHub	Bidrar dels till en utveckling av utmaningsdriven utveckling i länet men också ett regionalt ledarskap för en nationell spetsmiljö som i sin tur kan länkas mot andra miljöer i Sverige och Europa/internationellt.	Utveckling av: • Virtuellt testbädd med energinätsdata som kan användas av olika företag för utveckling av lösningar. • Fysiska testbäddar som genererar data men också möjliggör testning på plats. • Affärsutvecklingsprogram/accelerator med energispecifika företag, vilket utvecklas mot en nationell landningsplats för startups/scaleups.
Fossilfira resor och transporter i ÖMS Nyps: 200585	Bidrar till mål hållbar energianvändning där ett strategiskt område är att byta bränsle och öka andelen förnybara energislag.	Kommuner har planer och prioriteringar samt ökad förmåga för den fossilfira omställningen till förnybara transporter. En del ny infrastruktur för förnybara drivmedel har byggts upp eller fattats beslut om (230 nya ladd-punkter, planerade biogastankställen 4 st). Ökad nyttjande av Klimatklivet. Det finns vägledningmaterial för val av fossilfria drivmedel och fordon, upphandlingsmaterial etc. Effekter på kort sikt: Deltagande offentliga organisationer har ökat sin förmåga att ställa om till mer förnybara transporter och ökat kunskapen om hållbart resande. Förväntade effekter på lång sikt: minskade koldioxidutsläpp med 20% i deltagande organisationer bidra att uppnå nationella miljömål.
Energikontor i samverkan för smart	Bidrar till mål hållbar energianvändning där	Förväntade resultat (t.ex.):

energianvändning Nyps: 20202847	ett strategiskt område är att minska och effektivisera användningen av energi i länet.	Bostadsrättsföreningar, bostadsföretag och offentliga förvaltare har en mer hållbar energianvändning, involverat SMF som utförare av testpiloter och leverantörer av tjänster och produkter som bidrar till hållbar energianvändning. Förväntade effekter: Deltagande organisationer har en effektiv energianvändning per kvm och bidrar till en koldioxidsnål ekonomi.
------------------------------------	--	--

1.2.4 Tidigare insatser inom prioriteringen innovation och företagande som har gett resultat eller effekter under året

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019. Lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
Tillväxtlyftet: Almi-bolagen i Östra Mellansverige riktade sig till SMF i ÖMS för att öka tillväxten i dessa. Nyps: 189264	Resultat: - 32% (492 st) av de deltagande företagen i ÖMS har ökat sin omsättning. 1298 fler var anställda i de 1641 företagen år 2017 jämfört med 2015. - Nya rådgivningsverktyg och metoder för Almi att arbeta med hållbar tillväxt i företagen, som delvis spridits på koncernnivå. - Fler bolag fått ökad kunskap om nätverkande och kunnat dra nytta av kompetenser inom rådgivningssystemet. Effekter är ökad konkurrenskraft och kunskap i SMF att driva utveckling. Även ett utvecklat företagsfrämjarsystem.
Smart4U och därtill relaterade projekt Nyps: 209298	Ett antal arbetssätt och processer för innovationsfrämjande aktiviteter riktade mot företag inom länets styrkeområden har utvecklats. En förstudie har genomförts inom energiområdet. En utveckling har skett av respektive styrkeområde. Detta har lagt en grund för fortsatta initiativ och satsningar. Inom området välfärd och hälsa har en gemensam innovationsprocess tagits fram av berörda parter i länet. Delar av projektet som inte tagits vidare har också gett ett lärande inför fortsatt arbete med smart specialisering. Detta har bland annat lett vidare till arbetet inom ECS-ISR och NRGYHUB såväl som satsningarna på Synerleap, Creates tematiska fokusering på industri och energi samt samarbete med flera nationella myndigheter kring bland annat sektorsstrategier, regeringens satsningar på smart industri samt etableringsarbete. Exempel på resultat/effekter: • Fyra projekt inom bland annat Weltech/Välfärd och hälsa, Järnvägssektor/elektromobilitet och automation. • Beslut om etablering av en större global koncerns utvecklingsorganisation i Västerås/Västmanland län och Sverige • Fyra forskningsprojekt, inklusive samarbeten nationellt och internationellt inom Västmanlands styrkeområden, kopplat också till bland annat RISE, KTH och Mälardalens högskola, (MdH) • Accelerationsprogram med fokus på energi och industri, som utvecklas vidare även kopplat mot ÖMS-samarbetet (Växtzon 2) i vilket tio science parks och inkubatorer jobbar ihop, samt mot det nationella inkubatorsprogrammet där vi ser att detta kommer ge en effekt i ansökan som går in i februari 2020.

	Fyra förstudier inom ERUF, Vinnova, Energimyndigheten samt Tillväxtverket kopplat mot områdena och nationella spetsinsatser.
Robotdalen	En långsiktig satsning har tagit nya steg i sin utveckling, för att utvecklas från att vara en Vinnväxtvinnare, genom bland annat: - Etablerat bolag för privata och näringslivsfinansierade projekt tillsammans med industrin - Utveckling av ett investeringsbolag, tillsammans med externa intressenter - På kort sikt har projektet lett till ett nytt samlat utbud av tjänster till scale-ups, ett utbud som bygger på inkubatorer och science parks i hela ÖMS olika kompetenser och erfarenheter används och tillgängliggörs. Det ledde också till ett följdprojekt Växtzon 2 som pågår. Effekten som förväntades i Växtzon 1 är fördubblad omsättning hos de snabbväxande företagen med fördjupat stöd. - Startat och genomfört projekt inom olika robotapplikationer, inklusive inom Robotlyftet, ihop med Automation region och IUC, som varit en viktig del i regeringens satsning på industrin och robotiseringen.
Tidigare finansierades RISE för att starta en verksamhet i Västerås som fått fokus på stora data, visualisering av vissa delar med viss tyngdpunkt på industri och energiapplikation såväl som innovationsprocesser. Vidare har det inom smart specialiseringsarbetet utvecklats större projekt inom energi bland annat Energiölsningar i Världsklass men också på ÖMS-nivå och även Automation region och Järnvägscluster som verksamheter har vuxit vidare med fokus på innovation och med forskningskoppling.	Detta har i sin tur lett till ett antal insatser som har startats eller utvecklats väl under 2019, i form av: - Forsknings- och utvecklingslots, en person på heltid inom RISE med placering på MdH, som har till syfte att möta SMF, stötta en utvecklingsdialog samt koppla dem samman med forskare, testbäddar och annat där så är lämpligt – har startat 2019. Lotsen kommer möta företag över hela ÖMS och även bygga egna företagskontakter. Till sin hjälp finns också olika lärosäten, kluster med mera samt förutom FoU-projekt kan det leda till examensarbete, ny kompetens in samt verifiering med mera. Målet är att 75 företag får stöd 2020 och att 30 genomföra ett första utvecklingssteg, med stöd av lots och partners. - Innovationslotsar, med kompetens och utveckling från RISE och klustren, har använts av både Automation region och järnvägscluster under 2019 för att öka innovationsförmåga och vilja i etablerade företag inom traditionella näringar. Något som fallit väl ut och nästan lett till mer efterfrågan än det finns personer inom RISE.
Växtzon 1 har tagits vidare i Växtzon 2, där de olika science parks och inkubatorerna under 2014 befann sig i en situation där man sällan och motvilligt samarbetade. För att adressera den utmaningen enades RUA i samtliga ÖMS-län att mobilisera gruppen och aktivt följa den investeringen, vilket var ett av de första flaggskeppsprojekten inom ERUF. Vidare har den insatsen synkats mot Almis arbete, vilka över tiden fått mer fokus på tillväxtbolag i den nationella strategin vilket inneburit visst gnissel i regionala innovationssystem.	Västerås Science Park tog efter dialog med Region Västmanland projektägarskapet för hela satsningen med tio parker och inkubatorer. Tidigare erfarenheter har förfinats och nu finns det ett alltmer fördjupat och aktivt samarbete mellan samverkansparterna, genom bland annat: - Gemensamt scaleupprogram, scaleup Sweden, beskrivet ovan - Arbetsgrupper med fokus på kompetensförsörjning, hållbarhet och kommunikation såväl som internationalisering I Växtzon 1 fick närmre 30 bolag stöd inom ramen för acceleratorprogrammet och 140 bolag inom tillväxtsupport. Projektet har inte själva inte några mätningar om tillväxten. Extern utvärderare har gjort försök att mäta effektmålen i bolagen som visar att det finns en positiv trend gällande nyemitterat kapital, vilket kan indikera tillväxtkraft. Det saknas dock jämförelsegrupp och går inte att bekräfta helt.

1.3 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

1.3.1 Attraktiva miljöer och tillgänglighet

Beskriv kortfattat hur arbetet med attraktiva miljöer och tillgänglighet genomförts under året.
Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. (Observera att kommersiell och offentlig service respektive bredbandsutbyggnad redovisas separat under 1.3.2 och 1.3.3).

Tillgänglighet skapar förutsättningar för allt i vårt samhälle från bostadsbyggande, utbildning, sysselsättning och integration till näringslivet behov för kompetensförsörjning och godstransporter. Med fokus på tillgänglighet och hållbarhet arbetar Region Västmanland med utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik. Det främjar ett ökat bostadsbyggande, förbättrade möjligheter till integrerade arbetsmarknader samt bättre förutsättningar för jämställdhet och integration.

Utgångspunkten för utvecklingen av attraktiva miljöer är insatser som möjliggör för besökare att uppleva länets besöksmål. Detta sker i samverkan med kommersiella och ideella organisationer. Genom rådgivningarna för bättre gästupplevelse och en hållbar utveckling (Swedish Welcome) synliggörs möjligheterna med förbättrad tillgänglighet för dem med funktionsvariationer och resande med kollektivtrafik.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Resultat Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation - Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt
Projekt: Hållbar, tematisk produktutveckling och försäljning (HTPF) 2018–2019 Ärende id: 203961	Det regionala utvecklingsarbetet av besöksnäringen drivs av Region Västmanland som utgår ifrån den nationella strategin för svensk besöksnäring och länets regionala utvecklingsprogram. Fokus är en hållbar utveckling av de enskilda turismverksamheterna samt att skapa rätt förutsättningar för näringsens utveckling. Insatserna i projektet bidrar till de i RUP 2014–2020 satta insatsområdena "Dynamiskt arbetsliv", "Hållbar energianvändning och klimatanpassning" och "Stark regional attraktivitet" med dessa handlingsinriktningar: • Öka konkurrenskraften för små och medelstora företag.	Som ett resultat av satsningarna kan noteras att fler turismverksamheter ökar sin digitala närvaro och förbättrar sin kvalitet och hållbarhet. Dessutom utvecklas antalet arbetsställen och sysselsatta inom besöksnäringen positivt. Hållbar utveckling genomsyrar arbetet och det sker framför allt genom rådgivning enligt Swedish Welcome-metoden, en utvecklingsmetod som används i ca 13 regioner i Sverige. De områden som berörs är direkt kopplade till de globala målen för hållbar utveckling. Digitaliseringen främjas genom en metod som bygger på individuell handledning i digitala kanaler. Metoden har väckt stort intresse i övriga landet och har blivit en

	- Minska och effektivisera användningen av energi inom Västmanlands län. - Utveckla en hållbar besöksnäring. - Bevara, använda och utveckla länets natur- och kulturmiljöer. Aktuella indikatorer utifrån RUP 2014–2020: - Ökat antal företagsetableringar i länet. - Minskade klimatpåverkande utsläpp. - Ökat antal gästnätter. - Ökad tillgång och tillgänglighet till värdefulla natur- och kulturupplevelser.	arbetsmodell som andra regionala turistorganisationer nu arbetar efter. Det pågår även en insats för att implementera beteendekonomi som en metod för hållbar utveckling inom länets besöksnäring. Insatsen sker i samarbete med internationell expertis och turismverksamheter i länet. Utmaningar: - Länets besöksnäring består till stor del av små verksamheter på landsbygd och många av länets attraktioner drivs av ideella eller offentliga organisationer. Detta innebär att utvecklingen i länet sker organiskt, d.v.s. genom att verksamheterna utvecklas med eget kapital och arbetskraft, inte med externt kapital. - Den småskaliga tillväxten innebär att länets besöksnäring är i behov av mindre, lokalt förankrade projektinsatser snarare än större flerlänsprojekt, något som är svårt att uppnå utifrån nuvarande EU-fonder. - Småskaligheten innebär även att utmaningar i att utveckla kollektivtrafiken utifrån besöksnäringens behov.
Projekt: Tematisk utveckling och försäljning av naturturism (TUFN) 2018–2019 Journalnummer: 2017-5175-1	Samma som för projekt "Hållbar, tematisk produktutveckling och försäljning (HTPF) 2018–2019". Genomfördes inom Landsbygdsprogrammet 2014–2020 för att stärka besöksnäringen på landsbygden.	Insatsen har bland annat resulterat i ett långsiktigt hållbart affärsdrivet nätverk bestående av deltagande aktörer och deras samarbetspartners samordnat av den regionala turistorganisationen samt nio nya eller vidareutvecklade produkter till försäljning för den globala resenären. Dessutom artiklar i internationell media. I samarbete med andra regionala och nationella turismorganisationer/myndigheter har en internationell kongress, Adventure Travel World Summit (ATWS) genomförts i Sverige 2019. Kongressen samlar 800 av världens ledande personer inom hållbar natur- och kulturturism samt media.
Potentialstudie för cykel i Västmanlands län	Projekt som har genomförts inom ramen för den regionala transportinfrastrukturplanen för länet. Studien genomfördes med syfte att identifiera de sträckor där det finns potential för ett ökat cyklande. Detta blir ett underlag för fortsatt utveckling av infrastrukturen i länet för att främja ett hållbart resande.	Studien utfördes av VTI på uppdrag av och i samarbete med Regionerna i Sörmland, Örebro och Västmanland. Resultatet presenterades på Transportforum i Linköping i januari 2020. Resultatet kommer bli en del av den strukturbild som arbetas fram i projektet förutsättningsskapande arbete för hållbar regional tillväxt.
Projekt: Förutsättningsskapande arbete för hållbar regional tillväxt	Projektet är finansierat av Tillväxtverket och syftar till att skapa en första strukturbild för Västmanlands län. Utgångspunkten för	Arbetet startades upp under 2019 och har bestått i att ta fram olika underlag som grund för den kommande strukturbilden.

	strukturbilden är tillgänglighet. Projektet slutförs under hösten 2020.	Som ska utgöra ett av underlagen för den fysiska planeringen i länet.
Energikartläggning	Inom ÖMS 2050 har kraftförsörjning utifrån ett näringslivsperspektiv pekats ut som ett prioriterat område under 2018–2019. Genom att kunskapsunderlaget togs fram 2019 så har vi kunnat analyserat var utmaningarna ligger för att säkra elkraftförsörjningen i ÖMS och de sju ingående regionerna.	En kartläggning är genomförd och slutrapporten syftar till att ge en sammanfattande bild av kraftförsörjningen inom ÖMS och kopplingen till den svenska kraftförsörjningen ur ett 2030-perspektiv. Rapporten är avgränsad till att utgöra ett kunskapsunderlag inom kraftförsörjningen och elsystemen. Rapporten syftar även till att påvisa hur kraftförsörjning påverkar regionerna inom ÖMS möjligheter att arbeta med det regionala utvecklingsuppdraget samt huruvida de kraftförsörjningsutmaningarna som finns inom ÖMS bör betraktas ur ett storregionalt perspektiv.

1.3.2 Kommersiell och offentlig service

Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell och offentlig service har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Under året har finansiering lämnats till olika aktörer i länet. Det rör sig dels om särskilt driftstöd till lanthandlare och dels om hemsändningsbidrag till kommunerna. Investeringsbidrag har bara beviljats av länsstyrelsen, men till ganska stora belopp. Region Västmanland har också drivit ett projekt för att främja den kommersiella servicen i länet som huvudsakligen finansierats av Tillväxtverket. Genomförda satsningar har medfört att de prioriterade butiker vi har kvar på landsbygden inte blivit färre, samt att befolkningen på landsbygden inte fått orimligt långt till kommersiell service.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. serviceprogrammet respektive den regionala handlingsplanen för genomförandet av landsbygdsprogrammet	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Vi har hjälpt vissa kommuner med att ta fram varuförsörjningsplaner.	Varuförsörjningsplanerna underlättar stödet till lanthandlare och gör att bidrag kan lämnas vilket främjar det regionala serviceprogrammets övergripande mål om att tillgängligheten till service i slutet av 2020 ska ha minst samma nivå som vid utgången av 2013.	Vi förväntar oss att några av länets kommuner beslutar om varuförsörjningsplaner och därmed kan anses ha planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behov av stöd till serviceställen kan bedömas. Vid utgången av 2019 fanns fortfarande alla butikerna kvar på de prioriterade orterna även om vissa har svag ekonomi.

Enkätundersökningar på prioriterade serviceorter har gjorts. Samt en undersökning gällande kontantuttagsmöjligheter.	Undersökningen på serviceorterna har bidragit till målet att få fram nya konkreta förslag som kan användas för att främja en god tillgång till service.	Vi har fått en bättre bild av servicebehovet. Exempelvis förefaller det betydligt vanligare att kunderna kompletterings handlar hos lanthandlarna än som köper småsaker av typen tobak, lotter och läsk.
Vi har lämnat särskilt driftstöd till tre butiker samt tre hemsändningsbidrag. Vi har också hjälpt lanthandlare att söka medel inom landsbygdsprogrammet	Samtliga åtta orter i länet som har prioriterade lanthandlare ska fortfarande ha butik vid utgången av 2020.	Genomförda satsningar har medfört att de prioriterade butiker vi har kvar på landsbygden inte blivit färre 2019, samt att befolkningen på landsbygden inte fått orimligt långt till kommersiell service.
Projektet Digital kompetens 60+ Ett projekt där invånare över 60 år ges utbildning att kunna ta del av digital offentlig service samt hantera digitala lösningar då samhället blir mer och mer kontantfritt samt att banker på mindre orter läggs ned.	Alla ska ges möjlighet att ta del av digitaliseringen och de fördelar den för med sig. Det handlar om att utveckla och kunna använda sin digitala kompetens med också att på ett säkert sätt kunna ta del av, ta ansvar för och känna sig trygg i det digitala samhället. (ref. Nationell digitaliseringsstrategi)	Genomförda studiecirklar i länets kommuner som bidrar till ett ökat användande av digital offentlig service. 20 cirklar pågår, nio är avslutade och under 2020 har flera studiecirklar startdatum.

1.3.3 Bredbandsutbyggnad

Beskriv kortfattat hur arbetet med bredbandsutbyggnad har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet. Redovisningen ska innehålla uppgift om det arbete som har bedrivits utöver det som har utförts av de regionala bredbandskoordinatorerna.

Bredbandsutbyggnaden i Västmanlands län följer utvecklingen för landet i stort. Med största sannolikhet kommer vi inte att nå bredbandsmålet för 2020. De flesta områden som återstår kan inte byggas ut på kommersiella villkor. Detta gäller främst utanför tätort. Långa avstånd, få fastigheter och i vissa fall vikande efterfrågan gör att aktörerna har svårt att få ihop kalkylerna. Från aktörernas sida märks även en tydlig inbromsning av fiberutbyggnaden. Osäkerhet råder vad som kommer att byggas ut och vi riskerar att få vita fläckar och enstaka hushåll som hamnar utanför.

Genom ständig dialog med marknadens parter och kartläggning följer Region Västmanland utvecklingen för att kunna arbeta strategiskt med frågan. En viktig del i utbyggnaden av snabbt bredband är att det finns en efterfrågan från företag, det offentliga och privatkunder. Därför är arbetet med att i olika sammanhang föra fram nyttan med en bra IT-infrastruktur viktigt. Detta kan gälla i samverkansgrupper, möten med politiker men att detta även genomsyrar arbetet internt. Inte minst har detta ingått som en naturlig del av det pågående RUS-arbetet. Den regionala digitaliseringskoordinatorn spelar en viktig roll i arbetet för att föra fram nyttorna och varför det är så viktigt med en snabb och stabil IT-infrastruktur.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
(ange eventuellt ärende id i NYPS)	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation

	<i>territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>- Effekt på kort sikt - Effekt på lång sikt</i>
Digital kompetens 60+. Ge målgruppen ökade kunskaper i att använda digitala medier. Ge ökad tillit och stimulera användandet av digitala tjänster.	Stimulera efterfrågan på snabbt bredband och en stabil IT-infrastruktur för att nå de nationella bredbandsmålen som antogs av Region Västmanland 2018. Men även för att nå en hållbar social utveckling.	Ökad efterfrågan från berörd målgrupp och på så sätt stimulera utbyggnaden av snabbt bredband. Skapa ekonomiska förutsättningar för fortsatt utbyggnad.
Del av "Utveckla företag på landsbygden i Västmanland." Kartlägga företagens digitala mognad och tillgången till IT-infrastruktur.	Planeringsunderlag för fortsatt strategisk planering för att nå de nationella bredbandsmålen som antogs av Region Västmanland 2018.	Ge företagen på landsbygden i Västmanland tillgång till en snabb och säker IT-infrastruktur och därmed skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt.
Region Västmanland, tillsammans med övriga i landets regionala supercross-nätverk, har påbörjat ett arbete att försöka kombinera den statistik som vi köper från SCB med PTS bredbandsstatistik. Detta skulle ge oss andra möjligheter till olika typer av analyser, exempelvis socioekonomiska analyser och bortfallsanalyser.	För att skapa ett bättre kunskapsunderlag som leder till att regionen når de nationella bredbandsmålen som antogs av Region Västmanland 2018.	Bättre kunskaper för att förstå slutkundernas beslutsprocess, varför man tackar ja eller nej till olika typer av bredbandserbudanden. Detta för att kunna arbeta med olika typer av efterfrågestimulerande åtgärder.
Arbeta in bredbandsfrågan i den nya RUS:en som är under framtagande.	För att ge möjlighet att uppnå de nationella bredbandsmålen som antogs av Region Västmanland 2018.	Tillgång till en snabb och stabil IT-infrastruktur är förutsättningsgillskapande för att uppnå en hållbar social, ekonomiskt och miljömässig utveckling.

1.3.4 Tidigare insatser inom prioriteringar *Attraktiva miljöer och tillgänglighet* som har gett resultatet eller effekter under året

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019. Lägg vid behov till fler rader.

<i>Namn på insats och kort beskrivning</i>	<i>Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?</i>
Region Västmanland använder metoden Swedish Welcome och är engagerade i den nationella driften av verksamheten.	Region Västmanlands engagemang i verksamheten har resulterat i att metoden används i samverkan med bland andra Örebro län, Värmland, Uppland, Halland samt att verksamheten fortsätter att utvecklas nationellt. Swedish Welcome – hjälper regioner, kommuner och destinationer att bidra till Agenda 2030. Metoden har stark övergripande förankring till de Globala Målen inom följande tre delmål: • 8.9 – Främja gynnsam och hållbar turism. • 12.B – Utveckla och implementera verktyg för övervakning av hållbar turism. • 12.8 – Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar. • 17.17 – Uppmuntra effektiva partnerskap.
Region Västmanland har genomfört piloter inom fokusområdet Upplevelsemat som en del av framtagandet av den regionala livsmedelsstrategin.	En regional livsmedelsstrategi med tillhörande handlingsplan lanserades 2019, vilket ger förutsättningar för utveckling av produktion och förädling tillsammans med besöksnäringen.
Region Västmanland har arbetat med att lyfta besöksnäringens behov i flera regionala planer och strategier, t.ex. regionala kulturplanen, regional gång- och cykelstrategin och regional transportinfrastrukturplan.	Besöksnäringens behov och möjligheter hanteras i nämnda planer och strategier, vilket skapar bättre förutsättningar för näringens och regionens utveckling.
Region Västmanland har arbetat med att förbättra tillgängligheten i länet genom arbetet med den regionala	Pilotprojekt med Åkraskolan i Sala och Risbroskolan i Fagersta under 2018 har skapat ett intresse för barns perspektiv i

transportinfrastrukturplanen.	infrastrukturplaneringen. Projektet får ett direkt genomslag i genomfart Fagersta där utredning fortsätter under 2020 med planering av åtgärder för en förbättrad tillgänglighet för så väl invånare som näringsliv. I ett samverkansprojekt mellan Handelskammaren Mälardalen och Västerås stad har en infrastruktur och logistikarena vuxit fram under några års tid. Offentlig sektor och näringsliv får en arena att mötas på för ett utbyte kring utveckling av infrastruktur och även möjligheter till affärsutveckling. Arenan övergår nu från ett projekt till en ordinarie verksamhet i Handelskammaren Mälardalens regi. Regionens gång- och cykelstrategi som antogs under 2018 ligger till grund för arbetet med hela-resan-perspektivet för kopplingen mellan utveckling av gång- och cykelinfrastruktur och kopplingen till hållplatslägen. När utveckling av infrastrukturen sker för gång- och cykel ska även hållplatserna ses över och åtgärdas för ett hela-resan-perspektiv.
-------------------------------	--

1.4 Kompetensförsörjning

1.4.1 Regionalt kompetensförsörjningsarbete

Beskriv kortfattat hur det regionala kompetensförsörjningsarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om det arbete som har bedrivits utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Under året har samtal förts med kommuner och andra aktörer i länet där behov och utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet har diskuterats. Det har genomförts aktiviteter och andra insatser för att synliggöra och tydliggöra regionens arbete med det regionala kompetensförsörjningsarbetet. I januari genomfördes möte med Kompetensrådet. Arbetet med Kompetensrådet återupptogs under 2018 och har tillsyfte att fånga upp och stämma av insatser på regional nivå samt bidra till ökad samsyn i frågor gällande utbildningsplanering och arbetskraftsförsörjning. Ett förslag till en kompetensförsörjningsstrategi för länet har arbetats fram i samverkan med länets kommuner och har under hösten varit ute på remiss. I framttagandet av strategin har kompetensrådet varit en viktig part.

Inom strategi för kompetensförsörjningsarbetet har fyra prioriterade områden tagits fram:

- Höja den grundläggande utbildningsnivån
- Potential, utlandsfödda kvinnor
- Samverkan utbildning/arbetsliv/Arbetsförmedling
- Attraktivt län med attraktiva arbetsplatser

Arbetet med analys och prognoser har under året fokuserat på en uppföljning av "Östra Mellansverige 2025 Utbildning- och arbetsmarknadsprognos" för Västmanlands läns del. Utöver ovan nämnda uppföljning har uppdaterade befolkningsprognoser tagits fram.

Samverkan i Östra Mellansverige har fortsatt arbetet med "En bättre matchning" - högskolans roll i ett storregionalt perspektiv. Inom samverkan för Östra Mellansverige har man även mobiliserat, ansökt och fått beviljat ESF-projektet "#Vägled" med start i januari 2020.

I september anordnades en kompetensförsörjningsvecka, en insats för att belysa kompetensförsörjning. Arrangemanget genomfördes i samverkan med andra aktörer. Ett seminarium anordnades tillsammans Arbetsförmedlingen där Lokala Jobbspår och arbetsmarknadsutbildning inom länet presenterades. Handelskammaren höll ett seminarium om yrkeshögskolan och två seminarier om validering genomfördes. Ett där branschvalidering lyftes och ett där mer metoder och modeller för att synliggöra mjuka kompetenser. Region Västmanlands årliga konferens "Kompetens för tillväxt" arrangerades under veckan med temat omställning. Veckan avslutades med en workshop och föreläsning kring utlandsfödda kvinnors etablering på arbetsmarknaden, bland annat presenterade länsstyrelsen sitt projekt "Kvinna in i Sverige".

Region Västmanland har under året bjudit in till kontinuerliga samverkansträffar med kommunernas vuxenutbildningsrektorer. Vid behov har representanter för kompetensförsörjningsarbetet deltagit vid skolchefernas nätverksträffar. Utöver det har det kommunala samarbetet bestått av kommundialoger och besök utifrån uppkomna behov och relevanta frågor. Region Västmanland har även bjudit in till workshops och dialoger inför mobilisering av eventuella framtida projekt utifrån relevanta utlysningar.

I samverkan med Handelskammaren Mälardalen, Svenskt Näringsliv och Arbetsmarknadskunskap har två konferenser planerats och genomförts under namnet Vägledarforum, där temat har varit "jämskilldhet" och "yrkesutbildning". Målgruppen för konferensen är länets studie- och yrkesvägledare samt handläggare på arbetsförmedlingen.

I början av året startade det Tillväxtverksfinansierade projektet "Förstärkning integration kompetensförsörjning". Under året har verksamheter som arbetar med integrationsfrågan kopplat till utlandsfödda kvinnor besökts. Två workshops har anordnats samt kartläggning av befintlig verksamhet. Det ÖMS-gemensamma ESF-projektet "Smart kompetens för industrin" har fortsatt och gått in i genomförandefasen. Projekt "Smart kompetens" syftar till att stärka kompetensen hos anställda inom industriföretag i Östra Mellansverige samt bidra till att öka deltagande företags tillgång till arbetskraft med rätt kompetens.

Under året har det från en förstudie 2017–2018, utvecklats ett arbete inom ESF-projektet "Smart kompetens" där 27 företag får kompetensutvecklingsinsatser med Region Västmanland som delprojektägare. Delprojektet är ett av fem, där de fyra andra drivs i Örebro, Östergötlands, Sörmlands och Uppsala län. Det har genom projektet utvecklats ett arbetssätt och förtroende mellan industrin och regionen i Västmanland. I Västmanland innebär det 2019 att ett nytt projekt på

.....

sammanlagt 39 mnkr, kopplat till ESF-rådets satsning på industrins omställning, kunde mobiliseras under juni-augusti 2019. I den nya satsningen jobbar nio företag tillsammans med insatser, och kommer utveckla kompetensmodeller med mera fram till 2022. Detta är en del av en viktig utveckling där Region Västmanland ser att kompetensförsörjningsstrategiskt arbete nära näringslivet, i syfte att stötta omställningen och utveckling av nya områden, kommer krävas allt mer. Här finns större nationella och EU satsningar som vi aktivt vill verka för att nyttja, också mot bakgrund av den förflyttning som sker inom strukturfonderna där kompetensförsörjning blir en del av regionalfonden. Det ser vi positivt på, då olika delar av företags utvecklingsprocesser kan kopplas samman och inkludera kompetensutveckling.

1.4.2 Mål för kompetensförsörjningsarbetet

Beskriv vilka mål som har tagits fram för det regionala kompetensförsörjningsarbetet samt hur dessa ska följas upp.

Det övergripande målet hämtat från den regionala utvecklingsplanen som arbetet med kompetensförsörjning bidrar till är: *Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet.* Indikatorerna till målet är följande:

- Alla flickor o pojkar når behörighet till gymnasiet.
- Hälften som avslutat gymnasieskolan går vidare till eftergymnasiala studier inom tre år.
- Minskad andel företag/org. som anger svårighet att hitta rätt arbetskraft vid rekryteringar.
- Ökad andel sysselsatta av befolkningen 20–64 år.
- Minskad arbetslöshet.
- Ökad andel förstahandssökande till ingenjörsutbildningar.
- Kopplingen mellan kön och valda ämnen och program till gymnasiet är bruten till 2020.

Mätningen av måluppfyllelsen för ovan nämnt mål samt indikatorer genomförs i samband med uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet.

1.4.3 Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser

Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser och prognoser har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Under hösten gavs ett uppdrag till en extern konsult, som tog fram uppdaterade analyser av utbildningsnivåer och bristyrkesanalys samt befolkningsprognoser för Västmanlands län. Detta användes för kunskapsspridning, stöd till projektarbete och de konferenser som vi ordnar. För att få en mer lokal förståelse och en mer ingående analys har dialogmöten med berörda parter så som kommuner och andra intressenter exempelvis arbetsförmedling och Handelskammaren Mälardalen anordnats. Tema för dialogmötena har bland annat varit validering, vägledning, utlandsföddas

etablering i arbetslivet och mobilisering kring och inför projektansökningar till ESF och Tillväxtverket. Under 2019 har vi fått Tillväxtverksmedel för att driva ett arbete med en kartläggning av utlandsfödda kvinnors arbetsetablering i Västmanlands län detta har gjorts i samarbete med civilsamhälles organisationer, arbetsförmedling, privata aktörer, kommuner och övriga projektägare till integrationsprojekt som länsstyrelsen i Västmanlands län och Rädda Barnen. Region Västmanland har fortsatt arbetet med, "En bättre matchning," (EBM). Mälardalenregionens sju län (Stockholm, Uppsala, Gävleborg, Västmanland, Örebro, Östergötland och Sörmland) arbetar gemensamt för att få till en bättre matchning mellan arbetsmarknadens behov och högskolornas utbud.

Lista de insatser som har genomförts utifrån framtagna analyser och prognoser under året. Redovisningen ska innehålla insatser utöver validering, regionalt yrkesvux och etablering av lärcentrum. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
	<i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	<i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Smart kompetens i industrin, ESF-projekt	Bidrar till stärkt strategiskt kompetensförsörjningsarbete i samarbete med fem regioner inom ÖMS, kompetensförsörjnings i 27 företag i länet med 3000+ deltagare samt en plattform för fortsatt utveckling av näringslivsnära kompetensförsörjningsarbete.	Resultat: • Kompetensutvecklingsinsatser i 27 företag med 25 000 timmar för ca 9,3 Mnkr • Framtagna modeller för intersektionell analys och stöd i företagen. • Framtaget arbetssätt för kompetensbehovsinventeringar och arbete med strategiskt kompetensförsörjningsarbete. • Plattform för industrinära kompetensförsörjningsarbete och samverkan.
Ett kompetenslyft för Sverige, ESF-projekt	Utveckling av arbetet inom Smart kompetens i industrin, kopplat mot industrins omställning. Enda projektet i denna nationella satsning med flera deltagande företag och ett regionalt grepp med nationella ambitioner.	Projektet beslutade sent i 2019, men fokus är på: • Kompetensutvecklingsinsatser i stora företag, med målet att också ge avtryck ner i SMF och underleverantörer. • 13 000+ deltagare i insatser motsvarande ca 18 Mnkr i nio storbolag (Northvolt, ABB, Westinghouse, Epiroc, Kanthal, Uponor, Bombardier, Mälarenergi, Systemair)
#Vägledning, ESF projekt i ÖMS	Höja utbildningsnivån, få fler att klara gymnasiet. Öka matchningsbarheten.	• Vägledning för att få fler att söka sig till yrkesutbildningar. • Hitta vägar och metoder för att höja kunskapen om yrkesutbildning hos vägledare, lärare, föräldrar och elever. • Mer kunskap i länet om yrkesutbildning,

		fler som söker yrkesutbildningar, färre avhopp från yrkesutbildningar.
Workshop kring samlat ESF projekt	Få fler i arbete, höja utbildningsnivån	Se ovan
Vägledarforum Tema Yrkesutbildning,	Höja utbildningsnivån, få fler att klara gymnasiet.	Genom det uppdaterad analys av länets befolkningsutveckling
Vägledarforum Tema Jämställdhet Genomgång av statistik och analys från Region Dalarna samt nationellt.	Höja utbildningsnivån, få fler att klara gymnasiet	Ökad kunskapsnivå för länets studie- och yrkesvägledare samt arbetsförmedlare

1.4.4 Validering på regional nivå

Beskriv kortfattat hur arbetet med validering har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Arbetet med validering under 2019 inleddes med en valideringskonferens som Region Västmanland anordnade i mitten av februari. Det var ett brett deltagande med många olika aktörer från bland annat kommuner, branscher, utbildningssektorn och näringslivet. Konferensens syfte var att belysa validering som en viktig del i arbetet med det regionala utvecklings- och kompetensförsörjningsarbetet, samt visa på hur en regional struktur för validering kan bidra och skapa värde både ur ett kompetensförsörjningsperspektiv och ett sysselsättningsperspektiv. Vid konferensen uttalades bland annat behov och önskemål om att skapa en gemensam struktur för samverkan kring validering i länet.

En utmaning i detta är att det är ett stort antal aktörer som bör ingå i en hållbar samverkan och det idag finns få etablerade nätverk och forum kring dessa frågor i länet. Utmaningen består även i att skapa en samsyn kring begreppet validering. Det kan tolkas olika utifrån de olika aktörernas behov eller inom vilken sektor aktören befinner sig. Det återstår att skapa en stabil grund för en sådan samverkan. Det finns brister i tillgänglighet och likvärdighet för olika valideringsmodeller men också en okunskap om validering som process och verktyg vid strategisk kompetensförsörjning. Under året har valideringsfrågan synliggjorts och diskuterats i de nätverk och de forum där det regionala arbetet kompetensförsörjning bedrivs samt i andra relevanta nätverk och forum. Arbetet har fokuserat mycket på att informera om både validering och Region Västmanland samt att få ett mandat från berörda aktörer att driva på utvecklingsarbetet.

Region Västmanlands roll är mer av en katalysator med syfte att samordna och främja ett aktivt ansvarstagande och engagemang hos berörda aktörer i arbetet med att vidareutveckla systemet för validering. Under året har även en kartläggning av olika valideringsaktörer i länet genomförts.

Olika aktörer som regionen har samverkat med i arbetet med en regional struktur för validering är bland annat: Arbetsförmedlingen, Skolverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, Valideringsdelegationen, kommunerna i länet, andra regioner, Mälardalens högskola, Vård och omsorgscollege, Folkhögskola, olika branscher med nationella branschvalideringsmodeller (t.ex. Svensk Industrivalidering) Handelskammaren Mälardalen, Competence, Nordiskt

nätverk för vuxnas lärande (NVL), Sobona, Nordiskt valideringsforum, Validering Väst, Samverkansförbund med flera.

Lista de insatser som har genomförts under året. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
(ange eventuellt ärende id)	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Konferens: Validering i Västmanland. Region Västmanland bjöd in flertalet aktörer till en konferens där syftet var att berätta om regionens uppdrag att initiera ett utvecklingsarbete med att skapa en effektiv regional struktur för validering. Föra dialog med deltagarna och identifiera utvecklingsområden samt vilken roll regionen skulle kunna ta i ett sådant arbete. Vid konferensen deltog Valideringsdelegationen och Skolverket från nationellt håll och Region Norrbotten visade på hur validering praktiskt kan tillämpas inom vuxenutbildningen	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Resultatet av konferensen blev en sammanställning av viktiga aktörer i valideringssystemet, hinder kopplade till validering, vad som skulle kunna göra validering mer effektiv på lokal nivå samt identifierade behov av stöd och samordning på regional nivå. Ökad kunskap om validering som verktyg för att synliggöra tidigare icke dokumenterade erfarenheter. Effekter på kort sikt är att aktörer med valideringsansvar börjar identifiera utvecklings- och samverkansområden inom validering i länet. Effekter på lång sikt är ett mer enhetligt och kvalitetssäkert arbete med validering i länet, samt fler individer blir validerade.
Kartläggning av olika valideringsaktörer i länet.	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Resultatet är en samlad bild över valideringsaktörer i länet. Effekter på kort sikt: Genom att synliggöra de olika delarna och aktörerna i valideringssystemet blir det tydligare för både individer och andra organisationer att navigera i systemet. En kartläggning skapar en gemensam utgångspunkt för det kommande utvecklingsarbetet.
Kontinuerliga dialoger med vuxenutbildningsrektorerna angående tillämpning av validering inom den kommunala vuxenutbildningen samt regionalt yrkesvux	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Förväntade resultat är ökad kunskap för hur validering kan användas för effektivare utbildningsinsatser, skapa likvärdighet i arbete och kvalitetssäkra insatser. Den långsiktiga effekten blir att individer snabbare kan nå en etablering på arbetsmarknaden samt att utbildningsplanering och anpassas efter den regionala arbetsmarknadsbehoven av gymnasialkompetens.
Informationsspridning, kunskapshöjande insatser om validering till flera olika aktörer, b.la. till yrkeshögskoleanordnare om validering som verktyg för behörighet och tillgodoräknande av reell kompetens, till HR-ansvariga om branschvalidering som strategisk kompetensförsörjning.	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Förväntade resultat är ökad kännedom om validering och en förståelse för hur validering fungerar som verktyg. Hur validering kan användas i fler olika syften, bland annat i arbetet med strategisk kompetensförsörjning.
Genomförde två seminarier om validering under kompetensförsörjningsveckan:	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den	Förväntat resultat är ökad kunskap om validering och visa på vinster med att

“Validering - synliggöra och bekräfta kompetenser” - metoder och modeller för att synliggöra och bekräfta individers kompetens utanför det formella utbildningssystemet. “Branschvalidering -verktyg för strategisk kompetensförsörjning”.	efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	individer får sina tidigare erfarenheter synliggöra och bekräftade.
“Vägar till fler behöriga förskollärare och lärare”. Ett projekt finansierat från Tillväxtervekt som syftar till att undersöka hur yrkesverksamma, obehöriga förskollärare/lärare, ska ges möjlighet till studier/ och eller validering av reell kompetens. Ska genomföras i samverkan med Mälardalens högskolan, MDH och Region Sörmland.	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP. Höja utbildningsnivån	De förväntade resultaten är en handlingsplan med förslag på insatser som ger förutsättningar för obehöriga förskollärare/lärare att ta ut en examen, samt ökad kunskap om validering hos MDH och skolhuvudmän. Effekter på längre sikt är att bidra till fler behöriga förskollärare/lärare samt att resultatet av projektet kan användas inom andra utbildningsområden inom MdH (Mälardalens högskola). Ökad kunskap om validering som verktyg för breddad rekrytering, breddat deltagande inom utbildning och för en ökad mångfald.

1.4.5 Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning

Beskriv kortfattat hur arbetet med yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Region Västmanland driver ett nätverk där länets vuxenrektorerna samt representant från arbetsförmedlingen deltar. Under året sammankallar Region Västmanland dessa till kontinuerliga möten. Vid mötena förs dialoger kring bland annat utbildningsutbud och inriktning av utbildningarna. Vid ansökan om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning har Region Västmanland haft dialog med sökande kommun gällande behoven på arbetsmarknaden. Inom vuxenutbildningsnätverket initierade Region Västmanland för en gemensam ansökan till ESF-utlysningen “Strukturerat samarbete för en effektiv vuxenutbildning” 2019/00293. Olika utvecklingsinsatser och samverkans-områden inventerades och några projektidéer identifierades, samverkan kring validering var bland annat ett tydligt projektspar. Tyvärr var ansökningstiden kort och det tänkta förankringsarbetet hann därför inte genomföras som planerat. Därmed beslutade arbetsgruppen att inte lämna in någon ansökan inom ovan nämnda utlysning. De dialoger och det underlag som arbetades fram visar på gemensamma insatsområden som anses vara prioriterade att arbeta vidare med.

Region Västmanland var med och arrangerade Skolverkets rundabordsamtal där dialoger även fördes kring regionalt yrkesvux och vuxenutbildningens roll och uppdrag. Det blir tydligare att kommunernas vuxenutbildning har en viktig roll i arbetet med kompetensförsörjning och det är viktigt med samverkan mellan flera olika aktörer. Utmaningen är att få till en mer strukturerat samarbete kring

yrkesvux mellan Region Västmanland som aktör med regionalt utvecklings-
ansvar, branscher, samverkande kommuner och arbetsförmedlingen.

Lista de insatser som har genomförts under året. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Möten med länets vuxenutbildningsrektorer och arbetsförmedlingen	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Ett resultat av träffarna är att samsyn och erfarenhetsutbyte mellan kommunernas vuxenutbildningschefer skapas. Effekter på kort sikt är att gemensamma utvecklingsområden och insatser identifieras. En effekt på lång sikt är att utbildningsutbud matchar behoven på arbetsmarknaden.
Regional dialog om vuxenutbildningen, arrangeras tillsammans med Skolverket. Skolverket vill på en bred och övergripande nivå följa hur kommunernas vuxenutbildning och dess skolformer utvecklas i regionen. Dialogerna ligger sedan till grund för Skolverkets fortsatta arbete med att stödja kommunerna i deras arbete.	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP.	Förväntade resultat: f -få en större förståelse för hur vuxenutbildningen och dess skolformer utvecklas genom att ta del av arbetet med bland annat utvecklingsfrågor, samverkan och kvalitetsarbete i kommunerna/regionerna, -samlar information om hur förändringar av regelverk, riktade satsningar från staten med mera påverkar vuxenutbildningen -inhämta underlag inför rapportering av olika regeringsuppdrag -sprida aktuell information rörande kommunernas vuxenutbildning -skapa en mötesplats för berörda målgrupper och därmed stimulera fortsatta diskussioner/nätverk samt fortsatt utvecklingsarbete i kommunerna/regionerna

1.4.6 Etablering av lärcentrum

Beskriv kortfattat hur arbetet med etablering av lärcentrum har genomförts under året. Ange även vilka aktörer ni har samverkat med. Beskriv gärna även eventuella utmaningar i genomförandet.

I länet finns lärcentrum på några platser. Hur dessa är uppbyggda och vilket stöd de erbjuder kan se olika ut. Vi har bland annat två utbildningsnoder, Västra Mälardalen (Kungsör Arboga och Köping) samt Norra Västmanland (Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg) där man samverkar med utbildning och även platser för tentamenskrivningar och liknande. Fullt utvecklade lärcentra är det dock inte och man ser det som en icke prioriterad fråga.

Viss vidareutveckling av befintliga lärcentrum har skett under året på den kommunala nivån men inga samlade insatser på regional nivå har genomförts.

Region Västmanland har fört samtal med kommun som sökt statsbidrag för etablering och vidareutveckling av lärcentra.

Lista de insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Fyll i tabellen nedan, lägg vid behov till fler rader.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Dialog med sökande kommun inför ansökan om statsbidrag för lärcentrum	Bidrar till målet: Utveckla matchningen mellan utbildningsutbud och den efterfrågan som finns på arbetskraft i länet, RUP	Dialogen resulterade i att Region Västmanland delgav goda exempel på hur andra kommuner arbetat för att utveckla lärcentra och hitta nya aktörer att sammanarbeta med.

1.4.7 Tidigare insatser inom prioritering **Kompetensförsörjning** som har gett resultat eller effekter under året.

Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019.

Namn på insats och kort beskrivning	Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?
Samlat analysarbete, tidigare analyser visade att det behövdes en samlad bild av kompetensförsörjningsarbetet samt att kunskapen kring de insatser som görs i länet är låga.	Resulterade i en Kompetensförsörjningsvecka. Under veckan visade vi insatser för Validering, YH, Integrationsarbete och Jobbspår
Analys kring nyanländas etablering, visade att kunskapen var låg gällande utlandsfödda kvinnors etablering	Resultat, Kartläggning utlandsfödda kvinnors etablering (Projekt)
Framtagandet av kompetensförsörjningsstrategin	Har resulterat i en samsyn kring prioriterade gemensamma utvecklingsområden för arbetet med kompetensförsörjning inom länet.
Nyetablering av utvecklat kompetensråd 2018	Har resulterat i en samsyn kring prioriterade utvecklingsområden som arbetats fram i en kompetensförsörjningsstrategi för länet.
En bättre matchning, (EBM)	Har upprättat dialoger med deltagande lärosäten som ingår i EBM

1.5 Internationellt samarbete

Beskriv kortfattat hur internationellt samarbete har använts som ett verktyg för att genomföra övriga prioriteringar i nationella strategin (Innovation och företagande, Attraktiva miljöer och tillgänglighet samt Kompetensförsörjning) och för att bättre kunna möta samhällsutmaningar. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

De internationella insatser som bedrivits under 2019 kopplar tydligt an som verktyg för att genomföra den nationella strategin. Etableringen och utvecklingen

av den Regionala Exportsamverkan (RES) har samlat länets aktörer med tydligt syfte och mål att erbjuda anpassad rådgivning, kompetensutvecklingen till länets små och medelstora företag samt öka deras vilja och förmåga till att börja eller utveckla sin exportverksamhet. RES Västmanland inkluderar även Handelskammaren Mälardalen och exempel på insatser är ett riktat exportprogram, insatser kring exportfinansiering och internationaliseringscheckar, mässförberedelser samt en internationell handelsresa till Danmark. Även utvecklingen av Region Västmanlands webbplats, Verksamt.se har ingått i arbetet under året.

Region Västmanland har också i arbetet med RES varit i aktiv dialog med Tillväxtverket tillsammans med Västra Götalandsregionen, Region Västerbotten och Region Värmland så har projektet Tillväxtlyftet startats upp för att främja den mellanregionala samverkan och öka stödet till SME vid en internationell satsning. Region Västmanland deltog i delprojektet kring internationalisering av företag som jobbar inom området förnybar energi och ökad energieffektivisering. Det internationella arbetet har också ökat inom våra klusterverksamheter och forsknings- och innovationsmiljöer. Automation Region genomförde en större satsning under den Svenska Paviljongen vid Hannovermässan och matchmaking skedde med indiska företag och regionala företag i samarbete med Vinnova. Även inom järnvägsklustret togs nya steg kopplat till internationalisering och internationella samarbeten. Recordprojektet, flera internationella delegationer samt aktivt arbete med ERCI vittnar om detta. Kopplat till vår smart-specialiseringsstrategi har också ett arbete startats gällande att verka för etableringen av en Europeisk Digital innovationshubb (EDIH) i samverkan med samarbetspartners i ÖMS och nationellt, med fokus på energi och industri där vi har en nationell kraftsamling.

Mycket resultatdrivande insatser görs men samtidigt finns det fortsatt utmaningar kopplat till det internationella arbetet. Det ökade fokuset på samverkan mellan regionala och nationella insatser som lyfts fram som en prioritering i den nya export- och investeringsstrategin välkomnas särskilt. Det är inte en hemlighet att det finns utmaningar gällande samverkan mellan dessa båda nivåer. Det blir också tydligt i arbetet inom RES där de ingående aktörerna har olika fokus, olika uppdrag, olika ägarformer, olika affärsmodeller och olika arbetssätt men ändå ska lyckas samarbeta effektivt kring företagen.

Slutligen finns ett arbete kring de europeiska plattformarna inom S3 (Smart SpecialiseringsStrategierna) och även kopplat till våra styrkeområden automation, energi, järnväg och välfärd och hälsa. Arbetet innefattar exempelvis det EU benämner pilot action det vill säga inledande mobiliserings- och analysprojekt, kopplat till Smart grids inom Energy som Region Västmanland driver, Industrial modernisation plattformen där vi deltar i mobiliseringen på olika sätt samt begynnande samarbeten med cirka femton regioner i Europa i vilken det finns allt från matchmaking och delegationsresor, dialog kring samarbetsprojekt inom FoU (forskning och utveckling) och andra utbyten. Genom samarbeten med internationella partners i form av företag, forsknings- och innovationsmiljöer och andra regioner så stärker det möjligheten för tillväxt i

linje med den nationella strategin. På liknande sätt ger vårt engagemang inom EU:s plattformar och det internationella samarbetet stöd i vår utgångspunkt där Västmanlands styrkeområden adresserar samhällutmaningar. Samarbeten har gett tillgång till kompetenser, breddat marknaderna för olika företags lösningar och gett oss kapacitet att utveckla våra lösningar för nya marknader och behovsägare.

Beskriv vilka insatser som har genomförts inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen.

ESI-fonderna ska bidra till EU:s Östersjöstrategi men det är även möjligt att söka finansiering för genomförandet av strategin av andra sektors baserade EU-program såsom exempelvis Horisont 2020, Life och Erasmus + och dessa har bidragit till strategin via utbyte kopplat till bland annat Smart4U, RECORD och järnvägsklustret. Inom alla dessa har det skett delegationsresor och matchmaking i båda riktningar, utbyten i samarbetsprojekt (såsom SME2Go) och dialog med nätverk runt Östersjön.

Region Västmanland ser det som viktigt och betydelsefullt att genom intressenter och aktörer i länet uppmuntra samarbeten såsom exempelvis via Interreg Central Baltic. Interreg Central Baltic är ett gränsregionalt samarbetsprogram mellan Sverige, Finland inklusive Åland, Estland och Lettland. Programmet är strategiskt placerat mellan de nordiska länderna å ena sidan och de baltiska staterna på andra sidan.

Region Västmanland medverkar från och med 2019 i tjänstemannastödsgruppen för svenska Övervakningskommitté-delegationen Interreg Central Baltic. Tjänstemannastödet ska fungera som ett stöd till de svenska nationella kontaktpunkterna och de svenska delegaterna i Central Baltics styr- och övervakningskommittéer, samt bidra till en svensk samsyn på de frågor som behandlas inom kommittéernas uppdrag. Central Baltic stödjer projekt som ger mervärde i hela centrala Östersjöområdet.

Beviljade Interreg Central Baltic-projekt där aktörer och intressenter i Västmanland medverkar är:

- ARC. Projektet syftar till att engagera invandrare med flyktingbakgrund för att förhindra polarisering och marginalisering. Projektet har nyligen avslutats och kan därför ännu inte uppvisa resultat
- SME2GO. Projektet fokuserar på att förbättra konkurrenskraften hos leverantörer med smarta stadslösningar. Det förenar små och medelstora företag och deras kunskap, ger utbildningar inom försäljning och marknadsföring samt bildar konsortier vilket leder till en beredskap att komma in på nya marknader. Projektets huvudresultat och korrelation med programresultatindikatorn är: 3–5 centrala baltiska gränsöverskridande smarta stadskonsortier utformade, utbildade och exporterade strategier skapade för dem samt 2–3 nyförsäljningar som uppnått av dessa konsortier antingen under projektets varaktighet eller kort tid (1–2

år) efter att implementera exportstrategierna

- NURED. Syftet med projektet är att utveckla två läroplaner inom området för hemsjukvård. Då utmaningarna i de centrala baltiska länderna är likartade kommer läroplanerna utvecklas tillsammans. Projektet avslutas februari 2020 och kan därmed ännu inte uppvisa resultat.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året*. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

* Möjligt att flera insatser har beskrivits i prioriteringarna ovan (Innovation och företagarna, Attraktiva miljöer och tillgänglighet respektive Kompetensförsörjning). Lista i så fall dessa insatser här och hänvisa till respektive prioritering. Ingen ytterligare beskrivning behövs

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
Ange eventuell finansieringskälla (t.ex. regionalfondsprogram, Interreg, Horisont 2020)	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Record, Interreg Europe. Projekt som tillsammans med sex europeiska regioner utvecklar modeller för järnvägsområdet (och därtill hörande industri inom t ex elektromobilitet). Fokus är hur finansieringen inom ERUF bättre kan stötta innovationsarbete och samverkan med viktiga parter för det arbetet.	Utmaningsdriven utveckling och regionalt ledarskap där målsättningen både är att utveckla viktiga områden som adresserar samhällsutmaningar och bidra till långsiktig finansiering inom dessa områden	• Genomförda study-visits i Italien, Spanien och Frankrike i vilka best practices samlas och analyseras tillsammans med projektpartners. • Inledande behovsanalyser och workshops med företag • Identifiering av modeller för utveckling, som sedan kan lyftas in i en action plan för implementering i ERUF, ÖMS och nationella satsningar.
Regional exportsamverkan (Beskrivs tydligare under punk 1.5). <i>Finansieringen kommer både genom regionalfondsprogrammet, genom Tillväxtverket och genom 1:1 medel.</i>	Insatsen avser att bidra till öka andel exporterande företag i Västmanland (RUS).	75 st företagsrepresentanter har deltagit i seminarier, program, resor. Effekten på kort sikt är att vi ser en ökad exportverksamhet inom företagen som deltagit i våra program. Effekten på lång sikt är att vi räknar med att exporten både ökar i absoluta tal och i förhållande till BNP.
Future Automation Region har skrivit fram en internationaliseringsstrategi. Nyps: 207630	Insatsen avser att bidra till öka andel exporterande företag i Västmanland (RUS).	Vinnova har kontaktat Automation Region (AR) för att arrangera en innovation-week i Silicon Valley under 2020. Tillväxtverket hade dialog med AR inför genomförandet av Hannovermässan. Tyska regionen i Nürnberg har tagit direkt kontakt med AR för fördjupade samarbeten.

1.5.1 Tidigare insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som har gett resultat eller effekter under året

Om möjligt – ge exempel på insatser inom prioriteringen Internationell samverkan som genomförts tidigare år men som gett resultat eller effekter under 2019.

<i>Namn på insats och kort beskrivning</i>	<i>Vilka resultat eller effekter har uppnåtts?</i>
ÖMS3, ERUF-projekt kring smart specialisering i ÖMS	Gett dels pilot actions dvs inledande mobiliserings- och analysprojekt vi nu jobbar med inom S3-plattformarna dels fördjupade utbyten med vissa nyckelregioner i Europa t ex Österrike, Italien, Spanien, Tyskland osv. Det har även gett ett aktivt arbete tillsammans med Brysselkontoren för lobbying/påverkansarbete kopplat till kommande fonder såväl som andra policydiskussioner av vikt för gemensamma områden.
Internationaliseringsrådets arbete	Ger nu effekter i RES-samverkan samt utbytet med styrkeområden
Smart4U och Affärsplan Västmanlands fokus på fyra styrkeområden	Ger idag bland annat: • Järnvägsklustret, aktivt deltagande i ERCI vilket är klusterorganisationernas samarbete i Europa och deras affärsutvecklingsgrupp, samt flera match making resor och delegationsbesök i Västmanland och Sverige. • Automation regions arbete vid flera mässor och internationella utbyten tillsammans med Vinnova och Tillväxtverket. • Weltech regions/Välfärd och hälsas samarbete med ett tiotal regioner för utbyte kring mindre företag inom området för internationalisering.

2 Återrapportering 2-Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7 och 15 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en beskrivning av arbetet med fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområden 19 Regional tillväxt. Redovisningen ska innehålla:

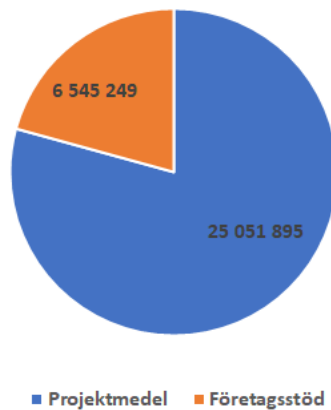
- En förklaring till fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service.
- Uppgift om hur fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen.
- En beskrivning av på vilket sätt de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet har påverkat fördelningen av anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom länet.

*** Kommentar: En beskrivning av hur olika förutsättningar har påverkat fördelningen av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder redovisas under punkt 1.1.5.*

- *Beskriv kortfattat hur regionen har fördelat anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service. Finns det en fastställd strategi för fördelning eller prioriteringsordning? Belopp fördelat på olika stödtyper behöver inte redovisas då den informationen inhämtas på annat sätt.*
- *Beskriv kortfattat hur anslaget har bidragit till att uppnå målen i det regionala strukturfondsprogrammet.*
- *Beskriv kortfattat hur anslaget har bidragit till att uppnå målen i de territoriella samarbetsprogrammen.*
- *Beskriv kortfattat hur anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder används i relation till strukturfondsmedel respektive annan finansiering av det regionala tillväxtarbetet (till exempel egna medel).*

Anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder gör det möjligt att finansiera regionala projekt, medfinansiera EU-projekt och tillhandahålla företagsstöd. Dessa insatser och andra aktiviteter är uttryck för Region Västmanlands prioriteringar och genomförande av nationella program och strategier samt ger förutsättningar att nå målbilden i länets regionala utvecklingsprogram (RUP) och näringslivsstrategin Affärsplan Västmanland.

Fördelning av 1:1 medel

Under 2019 utbetalades 31,6 miljoner kronor i finansiering till företag och projekt från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, fördelat på 25 miljoner kronor i projektmedel (79%), och 6,5 miljoner kronor i företagsstöd (21%).

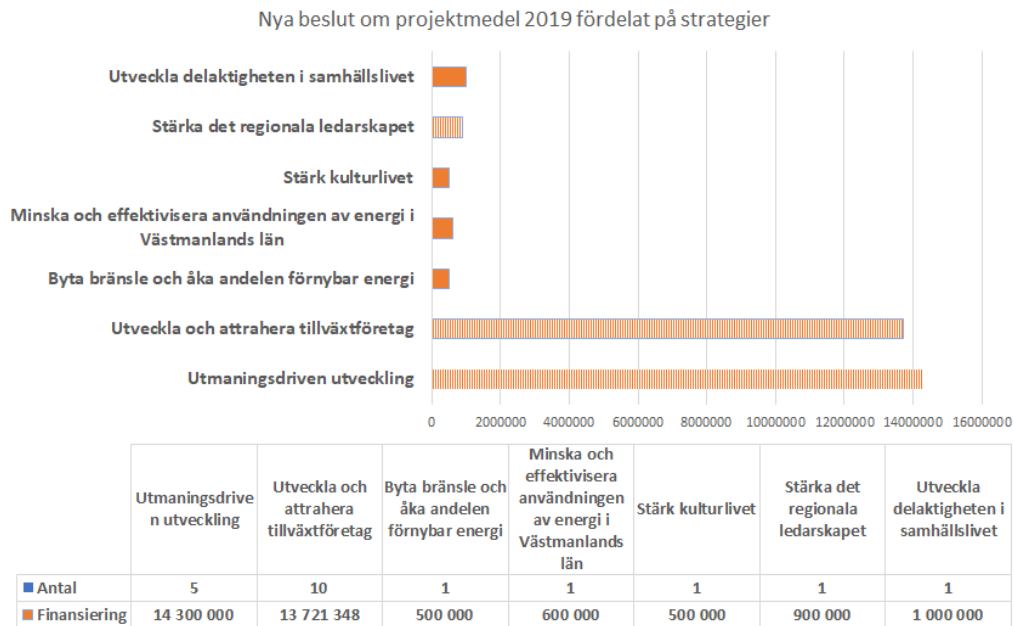
Projektmedel

Under 2019 har 25 miljoner kronor utbetalats till 43 pågående projekt ur 1:1 anslaget. Under 2019 har nya projekt beslutats med finansiering om 31,5 miljoner kronor.

Projektens inriktning (pågående och nya) har en tyngd på målområdet Dynamiskt näringsliv, i det regionala utvecklingsprogrammet. Det är också det område som kopplar an till Affärsplan Västmanland, länets nuvarande näringslivsstrategi och en konkretisering inom området innovationer och företagande.

Affärsplan Västmanland är idag till största del strategin för prioritering och fördelning av 1:1 anslagen. Efter det att den nya regionala utvecklingsstrategin beslutas kommer ett förtydligande om prioriteringar av 1:1 anslag för Region Västmanland att tas fram.

Nya beviljade projekt för 2019 har inom Dynamiskt näringsliv framförallt prioriterats till arbetet med att utveckla länets styrkeområden som har prioriterats (45%) följt av att utveckla tillväxtföretag och deras konkurrenskraft (43%), se streckade staplar nedan.

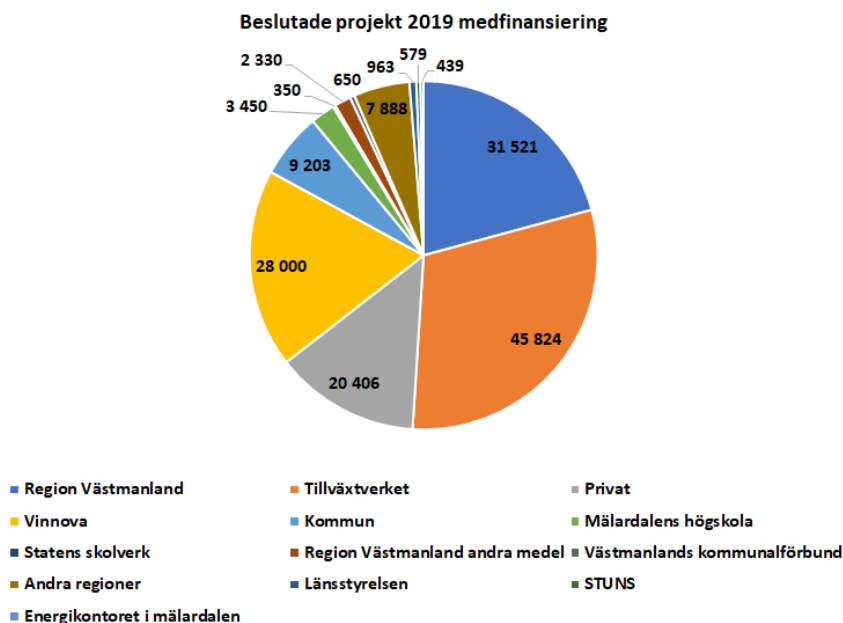

Figuren ovan ger en bild av en skev fördelning av medlen om man ser till de kategorier som visas på vänstra axeln. Den fångar inte det faktum att flera av våra största satsningar såsom satsningar inom styrkeområdena Automation region, järnvägsklustret, Synerleap (ovan benämnt utmaningsdriven utveckling) och även inom innovationsområdet (benämnt Utveckla och attrahera tillväxtföretag) har ett fokus på viktiga omställningsfrågor och sektorer i näringslivet. Industrins omställning drivs till stor del av automation och nya, effektivare och resurssnåla produktionsmetoder och övergången till fossilfria transporter har en viktig grund i järnväg. Järnväg har vidare en stor potential att bidra till omställningen även i transportsektorn genom tunga och medeltunga fordon. I länet finns också ett fokus på smarta stadsdelar och byggande, vilket är vidare utvecklingsområden i omställningen. Sammantaget är ett fundament i vår strategi att adressera samhällsutmaningar och utveckla tillväxtföretag inom områden vi ser på ett positivt kan bidra till omställningen, som komplement till statliga bidrag och offentligt stöttade omställningsprogram.

I så stor omfattning som möjligt bör regionala projektmedel växlas upp med medfinansiering från EU eller andra nationella medel. Det är inte endast ekonomiskt fördelaktigt att ta del av tillgängliga EU- medel och andra nationella medel utan det bidrar också till arbetet med förbättrade strukturer på system-nivå. Att aktörer ingår i EU- eller nationella program med projekt-satsningar innebär ofta mål om strukturförändringar, gemensam kunskaps-uppbyggnad och erfarenhetsutbyte med mera som kommer länet till nytta.

Unders 2019 beviljades projektmedel med 31,5 miljoner kronor och den totala projektbudgeten för dessa projekt är 151,6 miljoner kronor vilket är en upp-växling med 120 miljoner kronor från andra aktörer. Största medfinansier är Tillväxtverket med 45,8 miljoner kronor.

Vinnova står för 28 miljoner kronor i medfinansiering och övriga 46,2 miljoner kronor medfinansieras av kommuner, andra regioner, privata aktörer samt andra offentliga organisationer.

Medfinansieringen från Tillväxtverket på 45,8 miljoner kronor består av projekt som finansieras från EU samt nationella medel med fördelningen, EU 32,7 miljoner kronor och nationella medel 13,1 miljoner kronor.

Företagsstöd

Under 2019 har 6.5 miljoner kronor i företagsstöd utbetalats till 46 olika företag. Utöver företagsstöd från 1:1 medel har 3 miljoner kronor utbetalats till 19 företag från tillväxtverkets affärsutvecklingscheckar och är uppdelade i Internationalisering (13 st) samt digitalisering (6 st).

Företagsstöd	Utbetalt
Investeringsbidrag	3 025 961
Konsultcheck	2 294 096
Innovationsstöd	1 225 192
Summa	6 545 249

Affärsutvecklingscheckar	Utbetalt
Internationalisering	1 906 274
Digitaliseringscheckar	1 124 352
Summa	3 030 626

Under 2019 beslutades 18 nya företagsstöd om totalt 3,4 miljoner kronor. Beloppet är lägre än 2018 som var 10,5 miljoner kronor eftersom vi behövt reservera för beslutade men ännu inte utbetalda 1:1 medel. Detta i kombination med lägre antal ansökningar resulterade i lägre del företagsstöd. När det gäller kommersiell service så har tre hemsändningsbidrag till kommuner betalats ut under året på totalt 180 563 kronor.

Beslutade Företagsstöd 2019	Beviljat belopp	Antal Företag
Investeringsbidrag	1 125 000	1
Konsultcheck	1 342 910	13
Innovationsstöd	900 000	4
TOTALT	3 367 910	18

Vårt arbetssätt med satsningar och användningen av våra 1:1 medel har på flera sätt bidragit till att uppnå målen i det regionala strukturfondsprogrammet. Några sätt var på det skett: Mobilisering av större satsningar, varav flera drivits med projektägare i Västmanland, som finns inom samtliga insatsområden i strukturfonderna – såväl regional- som socialfonden, i ÖMS och nationellt. På så sätt växlar vi upp interregionala samarbeten och adresserar målen, tillsammans, för att nå fondernas mål och adressera utmaningar som identifierats där. Några exempel inom ERUF: Insatsområde 1: Smart4U, Växtzon 1+2, IO2: Almi och Almi Invest, samt Framsteg (Coompanion); IO3: Energilösningar i världsklass/NRGYHUB. Inom ESF: #jagmed (gymnasieungdomar), Smart kompetens för industrin+Ett kompetenslyft för Sverige (Nationella programmet), #yrkevägledning osv.

Mellanregionala utvärderingar, uppföljningar och projektutveckling har skett vilket stärker genomförandet och säkrar måluppfyllelse. Tydliga krav för finansieringen på en större geografisk koppling i satsningar samt att 1:1 medel ska växlas upp vilket inneburit att detta arbetssätt, och Västmanlands näringslivsstrategiska arbete, kopplas mot strukturfondernas genomförande hos flera aktörer i innovationssystemet.

3 Återrapportering 3 - Samverkan med andra aktörer

Utifrån 5, 8 och 9 §§ lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 5 § förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en beskrivning av hur samverkan med andra aktörer har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om:

- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen respektive andra statliga myndigheter samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samverkan och gemensam finansiering har skett med länets kommuner samt vilka resultat denna samverkan och gemensamma finansiering har medfört eller förväntas medföra.
- Inom vilka områden samråd och gemensam finansiering skett med berörda organisationer och näringsliv i länet.

Kommentar: Avser regeringsbeslut och områden av betydelse för det regionala tillväxtarbetet inklusive det regionala strukturfondsprogrammet och de territoriella samarbetsprogrammen. Med resultat avses resultat specifikt kopplat till samverkan och gemensam finansiering.

3.1 Samverkan med länsstyrelsen

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer som samverkan har skett med länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har varit en aktiv part i framtagandet av en ny RUS och både deltagit i styr- och arbetsgrupper.

Region Västmanland har medverkat i framtagandet av en handlingsplan för den regionala livsmedelsstrategin. Länsstyrelsen initierade i slutet av 2019 ett arbete med att göra en nulägesanalys av Agenda 2030-läget i länet.

Region Västmanland deltar både på politisk och tjänstemannanivå i de av länsstyrelsen inrättade råden för Miljö- och klimat, Jämställdhet och Integration. Region Västmanland har arbetat med att ta fram ett förslag till en gemensam kulturarvsstrategi tillsammans med länsstyrelsen och länets regionala kulturarvsaktörer.

Region Västmanland har tillsammans med länsstyrelsen i Västmanland genomfört en attitydundersökning bland invånarna i Västmanlands län kring hur det är att leva och bo i länet. Undersökningen består av en enkät som skickats till omkring 6000 invånare i länet samt en tillhörande analys.

Länsstyrelsen ingår i det analysnätverk som drivs i samarbete med länets kommuner.

Region Västmanland deltar regelbundet i Partnerskapet för landsbygdsutveckling som länsstyrelsen Västmanland är sammankallande för.

Länsstyrelsen Västmanland ingår i det nätverk för kommunala bredbands-samordnare som Regionen Västmanland ansvarar för enligt uppdraget för regionala bredbandskoordinatorer. När det gäller bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet är samverkan mellan Region Västmanland och länsstyrelsen en naturlig och nödvändig del. Detta på grund av utformningen av stödet som kräver att samråd med Regionen ska ske innan beslut om stöd. Men även för ett allmänt informationsutbyte om planerad och pågående bredbands-utbyggnad i regionen.

Inom ramen för länets jämställdhetsstrategi genomförs 2019 och 2020 en jämställdhetsutbildning (Styrning för resultat, kvalitet och tillväxt) som vänder sig till ledare i offentligt finansierade organisationer, där Region Västmanland var delaktig i framtagandet av utbildningen som nu flera medarbetare deltar i.

Länsstyrelsen har medverkat i etableringen av projektet "Tematisk utveckling av cykel- och vandrings-turism 2020". Projektet som beviljades av Tillväxtverket vid årsskiftet 2019/2020, medfinansieras av länsstyrelsen som även bidrar aktivt i projektets genomförande.

Länsstyrelsen och Region Västmanland samverkar i referensgruppen för projektet BRUK 2.0 som drivs av Intresseföreningen Bergslagen.

Länsstyrelsen har medverkat i framtagningen av den behovsinventering som togs fram under hösten utifrån Tillväxtverkets nya uppdrag, Hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet. Behovsinventeringen syftade till att kartlägga nuvarande arbete med att integrera miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet samt att identifiera insatsområden framåt. Samverkan kommer att fortsätta i det fortsatta projektet.

- Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med länsstyrelsen.

Region Västmanland har tillsammans med länsstyrelsen genomfört en medborgarundersökning.

Fyra pågående ERUF-projekt inom tematiska mål 3, stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer, finansieras tillsammans med länsstyrelsen. Insatserna rör omställning till förnybar energi med fossilfria transporter, solels-lösningar, energieffektivisering i fastigheter och infrastruktur för laddning av elfordon. Insatserna ska långsiktigt bidra till hållbar energi-användning och klimatanpassning. Resultat vi kan se är bland annat ökad kunskap och planer i kommuner som ska minska klimatpåverkande utsläpp. Ett annat resultat är fler ansökningar om energieffektiviseringsåtgärder till programmet Klimatklivet.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med länsstyrelsen har medfört eller förväntas medföra.*

Samverkan inom bredbandsområdet mellan Region Västmanland och länsstyrelsen är en del i arbetet med att främja och effektivisera bredbandsutbyggnaden i länet och på så sätt uppnå de nationella bredbandsmålen. Dessa mål antogs även av Region Västmanland i juni 2018.

Stärkt kunskap att arbeta strategiskt med jämställdhet i länet som på längre sikt förväntas leda till bättre måloppfyllelse av jämställdhetsmålen.

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med andra statliga myndigheter.*

Samverkan har skett med statliga myndigheter i samband med framtagande av ny RUS. Bland annat har dialog med Vinnova, Tillväxtverket, ESF-rådet och Trafikverket skett både under själva skrivandet men också i remissförfarandet.

För genomförandet av den regionala transportinfrastrukturplanen sker kontinuerlig samverkan med Trafikverket. Genom denna samverkan skapar vi förutsättningar för utvecklingen av länets tillgänglighet.

Mälardalens högskola

Samverkan med Mälardalens högskola (MdH) sker på flera plan. Både genom strategiska samarbeten så som Samhällskontraktet men också genom att Region Västmanland är representerade i styrelsen för både Automation Region och Robotdalen som båda är centrumbildningar på högskolan. Genom Samhällskontraktet bedriver MdH, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Region Sörmland och Region Västmanland en nära samverkan kring forskning och utveckling. Samhällskontraktet är ett av de mest omfattande samverkansavtalen i Sverige när det gäller avtal mellan offentliga aktörer och högskola.

Region Västmanland har också samverkan med högskolan via olika projekt så som till exempel Energilösningar i Världsklass, ett projekt som främjar utvecklingen av hållbara och smarta städer samt stöttar små och medelstora företag inom energisektorn med affärsutveckling och internationaliseringsfrämjande stöd.

Andra lärosäten och RISE

Det har under året funnits ett aktivt utbyte med flera andra lärosäten – som Chalmers, KTH, Umeå, Uppsala och Linköpings universitet, såväl som forskargrupper inom RISE inom ett antal av de satsningar och områden Region Västmanland jobbar med. Dessa utbyten ser vi kommer utvecklas vidare under 2020, då också flera satsningar kopplat till innovation och FoU-stöd får mer moment.

Tillväxtverket

Region Västmanland är med i ett nationellt samverkansprojekt med Tillväxtverket och de övriga regionorganisationerna. Projektet syftar till att främja digitalisering i länet som en hävstång för regional tillväxt.

Samverkan med Tillväxtverket i projektet förutsättningsskapande arbete för hållbar regional tillväxt. I arbetet med att ta fram en första strukturbild för Västmanlands län.

Tillsammans med Tillväxtverkets "Regional tillväxt Mellersta Sverige" har vi under senare delen av 2019 tagit fram ett förslag hur vi kan samverka inför, under och efter utlysning- och beredningsprocessen kopplad till den europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF). Denna samverkan avser förbättra kvaliteten av ansökningar och vidare projekt. Samverkan ska utvärderas under 2020.

Tillväxtverket och regionorganisationerna i ÖMS samarbetar också för att utveckla hållbarhetsintegreringen i projekt med ERUF- finansiering.

Region Västmanland genomförde under året ett regionalt lär-seminarium för näringslivsaktörer med Tillväxtverket och ESF-rådet om lärdomar från snart avslutade strukturfondsprogram. Lärande från detta var ett första av flera inför den nya programperioden.

Slutligen finns det en pågående dialog kopplat till smart finansiering och smart policy. Där analyseras de institutionella såväl som praktiska utmaningar med kombinerad finansiering av satsningar inom ÖMS-smart specialiseringsområden framåt. Förutom den omedelbara nyttan det ger i pågående satsningar kommer arbetet växa i värde med de förändrade medfinansieringskraven inom ERUF, vilket innebär ökade krav på samordning med nationella medel och strategier.

Energimyndigheten

Samverkan och dialog har skett tillsammans med Energimyndigheten både inom internationaliseringsarbetet och projektet Tillväxtlyftet (se punkt 1.5) samt i genomförandet av NRGY HUB och HUB2019. Samverkan kommer fortsätta samt intensifieras under 2020. Här har också ett djupgående arbete och dialog genomförts kopplat till satsningar inom elektromobilitet, elektrifiering och *smart grids*, dvs smarta elnät, både för konkreta insatser och kopplat till hur Västmanlands län och våra samarbetsparter kan bidra till sektorsstrategierna

Business Sweden

Samverkan med Business Sweden har skett inom Regionala exportsamverkan i Västmanlands län. Samverkan med Business Sweden har också operativt skett i samband med etablering. Dels av större globala koncerners utvecklingsavdelningar och i länet och några stora investeringar i etablerade företag för att möta stora koncerners anbudsförfrågan, dels pågår ett aktivt operativt arbete inom styrkeområdena, där internationella små och medelstora företag och intressanta spetsföretag identifierats för samarbete och etablering i länet. Dessa båda delar har gett en stark relation som pågår löpande. Vidare har steg tagits för

att nyttja tidigare avtal mellan bland annat Sverige-Tyskland i pågående dialoger med andra regioner.

PTS och bredbandsforum

Samverkan sker med PTS och bredbandsforum för att främja bredbandsutbyggnaden. Genom det nätverk för regionala bredbands-koordinatorer som bredbandsforum håller i sker även samverkan med andra myndigheter såsom Trafikverket, MSB liksom övriga regioner.

Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket som förvaltande myndigheter för strukturfonderna

Under 2019 har det funnits en löpande dialog med ESF-rådet som förvaltande myndighet för socialfonden, respektive Tillväxtverket för regionalfonden. Dialogen berör genomförandet av pågående strukturfondsarbete i form av konkreta utlysningar, projekt och ansökningar inom ÖMS men också nationellt (både sådana som aktörer i Västmanland varit involverade i och samtliga ansökningar i ÖMS). Vidare berör den gemensamt arbete med utvärderingar och förberedande arbete med programmeringen inför nästa strukturfondsperiod 2021–2027. Dialogen har genomförts kopplat till Västmanlands arbete, men den mest aktiva dialogen har skett i ÖMS-gemensamma forum och arbetsgrupper som möts för att driva arbetet framåt. Inom ÖMS finns etablerade grupper som möts på minst månadsbasis och förankrar och utvecklar det gemensamma strukturfondsarbetet. Grupperna, som har deltagande personer från förvaltande myndighet finns på tjänstemannanivå, regional utvecklingsdirektörsnivå och politisk nivå och även arbetsgrupper med fokus på sociala utmaningar, CO2-omställningen och EU-frågor.

Dialogen med Tillväxtverket speciellt har varit aktiv och givande också kopplat mot smart specialisering. Smart specialisering innebär förstärkta krav i nästa strukturfondsperiod, där samarbetet gett goda förutsättningar att Västmanland och våra samverkansregioner i ÖMS kommer fortsätta ligga långt framme även fortsättningsvis.

Arbetsförmedlingen

Under året har regionen haft löpande dialog och samarbete med arbetsförmedlingen gällande det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Arbetsförmedlingen är bland annat representerade i kompetensrådet tillsammans med fler regionala aktörer med olika ansvar i frågor rörande arbetet med kompetensförsörjning i länet. Representant från arbetsförmedlingen finns även med i nätverket med vuxenutbildningsrektorer som regionen är sammankallande till. Region Västmanland och arbetsförmedlingen genomförde under året gemensamt seminarium om lokala jobbspår under kompetensveckan. Syftet med seminariet var att informera och inspirera till hur lokala jobbspår kan användas i arbetet med att hitta rätt kompetens.

Vinnova

Samverkan med Vinnova har följt liknande diskussioner i samband med etablering dels av större globala koncerners utvecklingsavdelningar och labb i länet och investeringar i etablerade företag för att möta stora koncerners anbudsförfrågan. Vidare pågår ett aktivt operativt arbete inom styrkeområdena, där flera kopplas till Vinnväxstsatsningarna, Strategiska innovationsprogrammen

såväl som inkubatorprogrammet inom Vinnova. Dessa båda delar har gett en stark relation som pågår löpande. Vidare har steg tagits för att nyttja tidigare avtal mellan bland annat Sverige-Tyskland i pågående dialoger med andra regioner. Här har också ett djupgående arbete och dialog genomförts kopplat till satsningar inom elektromobilitet, elektrifiering och *smart grids* både för konkreta insatser och kopplat till hur Västmanland och våra samarbetsparter kan bidra till nationella strategiska arbeten.

Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med andra statliga myndigheter.

Region Västmanland har gått in med gemenensam finansiering i projekt med 1:1 anslag tillsammans med Tillväxtverket, Vinnova, europeiska regionalfonden i Östra Mellansverige och ESF-rådet. De gemensamma insatserna är bland annat inom områden som utveckling av kluster och styrkeområden, utveckla konkurrenskraftiga företag, innovation och kompetensförsörjning. Se vidare 2.0.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med andra statliga myndigheter har medfört eller förväntas medföra.*

Samverkan inom bredbandsområdet mellan Region Västmanland, andra regioner och myndigheter främjar och effektiviserar bredbandsutbyggnaden i länet för att uppnå de nationella bredbandsmålen. Dessa mål antogs även av Region Västmanland i juni 2018.

3.3 Samverkan med kommuner

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med kommuner.*

Framtagande av ny RUS där länets kommuner ingår i en referensgrupp
Region Västmanland ansvarar för ett analysnätverk där samtliga kommuner samt länsstyrelsen är aktiva.
Region Västmanland ansvarar för ett EU-nätverk där samtliga kommuner är aktiva.

Samverkan med kommunerna kring kompetensförsörjning beskrivs under avsnittet kompetensförsörjning.

Samverkan och samarbete sker kontinuerligt med länets kommuner rörande infrastruktur. Genom olika finansieringslösningar skapar vi tillsammans bättre förutsättningar för så väl näringslivets transporter som det hållbara resandet. Årligen arrangeras även en träff för utbyte mellan kommunerna samt Skypemöten för uppdatering kring aktuella sakfrågor.

Även storregional samverkan sker inom infrastrukturområdet i Mälardalsrådets regi, kallat En Bättre Sits. (EBS) Regionerna för de åtta ingående länen i samverkan med kommunerna gör en systemanalys och en gemensam prioritering av investeringsbehoven ur ett storregionalt perspektiv.

Region Västmanland driver tre nätverk tillsammans med de tio kommunerna

kring digitaliserings- och bredbandsfrågor.

Region Västmanland driver ett nätverk för bredbandsfrågor tillsammans med kommunerna. Vidare har under 2019 länsgemensamma nätverk etablerats för att dela erfarenheter samt identifiera möjligheter till samverkan inom digitalisering. Nätverken har även i uppdrag att samordna länets behov och förutsättningar till de nationella nätverk som leds av Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Inera.

Region Västmanland bjuder in näringslivschefsnätverket minst fyra gånger per år, det vill säga, träffar med näringslivsansvariga i respektive kommun i länet. Där lyfts aktuella frågor både från Region Västmanlands perspektiv och från kommunernas. Arbetet har ett fokus på att ringa in utvecklingsfrågor och genomförande av utvecklingsinsatser. Syftet är alltså inte bara att jämföra och skapa lärande utan att också lyfta det gemensamma arbetet en nivå. Exempelvis skedde starten, och utvecklingen av länets arbete kring nyföretagande i denna gruppering.

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med kommuner.*

Finansiering tillsammans med kommuner sker inom områdena entreprenörskap och nyföretagande, energieffektivisering och utveckling av styrkeområden. En del av finansieringen sker tillsammans som organisationsbidrag till Coompanion och Ung Företagsamhet. Annan finansiering är med 1:1 medel. I arbetet med att utveckla stödet i länet kring nyföretagande togs till exempel en modell fram för finansiering av Nyföretagarcentrums rådgivning i hela länet. Modellen består av fyra lika stora delar, regional offentlig finansiering, lokal offentlig finansiering, regional privat finansiering och lokal privat finansiering. Den regionala offentliga finansieringen består av 1:1 medel under en inledande projektfas.

- *Ge exempel på resultat som samverkan med kommuner har medfört eller förväntas medföra.*

Samarbetet med kommunerna har gett värdefull input till framtagande av RUS och samarbetet har även inneburit en förstärkt av förankring av RUS. Analysnätverkets arbete har bidragit till ökad analysförmåga i länets kommuner och hos Region Västmanland.

EU-nätverket har lett till en ökad kännedom om och samverkan kring utlysningar. Erfarenhetsutbytet mellan länets kommuner har också varit intensivt.

Samverkan med kommunerna har gett en bra modell för utveckling av stödet till nyföretagande i länet. Syftet är att öka nyföretagande med god livskraft i länet. Förutsättningarna för uppföljning har ökat avsevärt i och med att länets samtliga kommuner arbetar efter samma modell. Modellen bygger på ett nära samspel mellan Almi och Nyföretagarcentrum, liksom andra främjande aktörer. Det är för tidigt att mäta några mätbara resultat, men Region Västmanland bedömer att samarbetet i länet utvecklats positivt och att goda resultat kommer att uppnås under den kommande tvåårsperioden.

3.4 Samråd med organisationer

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med organisationer.*
- *Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med organisationer.*
- *Ge exempel på resultat som samverkan med organisationer medfört eller förväntas medföra.*

I samband med framtagandet av RUS har seminarier med organisationer inom civilsamhället ägt rum. Vidare har även olika organisationer varit aktiva i remissprocessen RUS. Se tidigare skrivelser kring RUS-processen i kapitel 1.

Inom bredbandsområdet har bredbandskoordinatören kontinuerlig kontakt med en rad organisationer såsom Svenska Stadsnätetsföreningen (SSnF) och SKR. Genom Partnerskapet för landsbygdsutveckling träffar dessutom koordinatören regelbundet organisationer såsom LRF, Hela Sverige ska leva med flera. Dessa möten är viktiga för att informera och även få kunskaper som är viktiga för den fortsatta utbyggnaden av bredband.

I samverkan med Västmanlands Länsbildningsförbund har projektet Digital kompetens 60+ bedrivits. Regeringens mål är att alla ska ges möjlighet att ta del av digitaliseringen och att känna sig trygg i det digitala samhället. Projektet syftade till att ta fram studieplan för studiecirklar kring att öka den digitala kompetensen och användningen, som därefter erbjudits till länets invånare som är 60 år och äldre. Ett totalt studiecirkel genomfördes under 2019 och projektet fortlöper under 2020.

Inom kompetensförsörjningsområdet sker samråd inom olika organisationer i länets kompetensråd. I rådet möts ansvariga utbildningsanordnare och ansvariga representanter från arbetsgivarsidan. Under året har rådet arbetat med den kompetensförsörjningsstrategi som är under framtagande. I rådet ingår representanter från Arbetsförmedlingen, Teknikcollege, Vård- och omsorgscollege, Mälardalens Högskola, folkhögskola, vuxenutbildning, gymnasium, grundskola, Företagarna, Handelskammaren, med flera.

En sammanhållande grupp för arbetet inom innovation är Innovationsrådet. I rådet samlas de aktörer som jobbar operativt med innovation och ser hur gemensamma insatser kan gynna enskilda företag. Förutom Region Västmanland ingår Create Business Incubator, Almi, Mälardalens högskola/Idélab, Robotdalen, RISE Västerås, Västmanlands Forsknings- och utvecklingsråd, SynerLeap, Västerås Science Park och Automation Region i rådet. I innovationsrådet ökar vi förståelsen om specifika områden; kapitalförsörjning, sociala innovationer, resurseffektivisering, hur vi når ut i länet och andra frågor med bäring på innovationsarbetet. Kundärenden lyfts också och vad det samlade systemet erbjuder eller borde erbjuda innovatörer och innovationsföretag tas upp liksom systemets samverkan i kundprocessen. Resultatet är ofta mjuka värden som att nya medarbetare i innovationssystemet snabbt kommer in i innovationssystemets arbete och får relevanta kontakter eller gemensamma erbjudanden till kunder, gemensamma aktiviteter etcetera.

Se samverkan inom Regionala exportsamverkan Västmanland under stycke 1.5 Internationalisering.

Olika insatser inom innovationsområdet har finansierats tillsammans med MdH/Automation Region, Almi Företagspartner, Västerås Science Park, Järnvägsklustret, Jobba i Västerås (kompetensförsörjning). Det rör till exempel om insatser som ska utveckla styrkeområdena och smart specialiseringsarbetet, stöd till innovativa företag i tillväxt samt riskvillig finansiering, kompetensförsörjning och att förstärka internationaliseringsarbetet.

Inom styrkeområdena finns ett utvecklat utbyte som utvecklats under flera år och som också idag fortsätter ta steg framåt, mer om det under 3.5.

3.5 Samråd med näringsliv

- Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med näringsliv.
- Beskriv kortfattat inom vilka områden gemensam finansiering har skett med näringsliv.
- Ge exempel på resultat som samverkan med näringsliv har medfört eller förväntas medföra.

Några viktiga forum för samråd är Västmannarådet, våra företagskluster och företagsfrämjande organisationer samt arbete med stora strategiska satsningar i näringslivet

Västmannarådet är ett strategiskt forum i arbetet med Affärsplan Västmanland, och består av 16 ledamöter och leds av regionstyrelsens ordförande. Ledamöterna består till hälften av personer från det offentliga det vill säga kommundirektörer, MdH:s rektor och politiker. Den andra hälften består av näringslivsrepresentanter från hela länet, såväl stora globala företag som mindre entreprenörsdrivna företag. I rådet drivs ett aktivt utvecklingsarbete i dialog mellan parterna och härigenom kan vi dels identifiera strategiska utvecklingsområden, dels förstärka eller rikta om satsningar som behöver det.

Kopplat till styrkeområdena finns dels aktivt deltagande i deras styrelsearbete dels i olika arbetsgrupper och företagssamlingar för att samla och förstå de behov och arbetssätt som kan ta dessa områden vidare. Sammantaget finns det idag ca. 270 företag i deras nätverk vilket ger en intressant part för dialog kring näringslivet. Klusterorganisationerna samlas också kontinuerligt av regionen tillsammans för att identifiera gemensamma frågor och utmaningar såväl som lära av varandra och identifiera arbete vi tillsammans behöver göra framåt. Här finns input även från aktörer som inkubatorn Create, Västerås science park och Almi som alla möter många företag – och hur kan deras jobb stötta.

Slutligen pågår en löpande dialog med flera strategiskt viktiga företag i länet och ett arbete med strategiska utvecklingsprojekt, där dessa är drivande. Syftet är att säkra att de etablerar mer i verksamheter i länet eller återinvesterar i de som redan finns.

I majoriteten av de största satsningarna i länet är näringslivet en av medfinansierarna såväl som en medskapare av insatser och utveckling.

Region Västmanland ser samverkan med olika organisationer och aktörer i näringslivet, i det offentliga systemet, i civilsamhället och inom forsknings-

området som en förutsättning för att uppfylla de uppdrag vi har. I tidigare texter har några av de mer strategiska samarbetena beskrivits i mer detalj. En sådan fokusering är nödvändig för att nå djupare utbyte och samhandling. Utöver dessa sker många fler i olika etablerade och uppkommande forum.

Bredbandskoordinatören har regelbundet möten med de kommersiella aktörerna på marknaden, detta inkluderar även de stadsnät som verkar i regionen. Detta är en nödvändighet för kartläggning och den strategiska planeringen liksom för informationsutbytet för att främja den fortsatta bredbandsutbyggnaden i regionen.

4 Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar och 4 § förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstingen ge en beskrivning av:

- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.
- Vilka insatser som har genomförts inom jämställd regional tillväxt, integration och mångfald respektive i genomförandet av den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet under året.
- Vilka resultat dessa insatser har medfört eller förväntas medföra samt hur insatserna har bidragit till att nå de mål som angetts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive de territoriella samarbetsprogrammen.

4.1 Hållbarhetsintegrering i det regionala tillväxtarbetet

Beskriv hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i det regionala tillväxtarbetet (i analyser, strategier, program och insatser).

Region Västmanland har sedan den 29 oktober 2019 en politiskt beslutad hållbarhetsstrategi med utgångspunkt i de globala målen, där de tre hållbarhetsperspektiven inkluderas. Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument för hela Region Västmanlands hållbarhetsarbete och gäller samtliga förvaltningar och verksamheter (inklusive Regional utveckling och tillväxtarbetet). Strategin tydliggör Region Västmanlands arbetssätt gentemot Agenda 2030 och anger inriktningen för hur Region Västmanland, som organisation, vill arbeta och bli uppfattad i hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsstrategin integrerar arbetet med Agenda 2030 i regionens ordinarie styrning. Strategin innehåller fyra målområden där varje målområde kopplar an till olika globala mål. Målområde 4 är direkt kopplat mot det regionala utvecklingsuppdraget och RUS. De fyra målområdena är:

- a) I Region Västmanland främjar vi en god livsmiljö och hälsa.
- b) I Region Västmanland står mänskliga rättigheter i centrum.
- c) I Region Västmanland arbetar vi ansvarsfullt och resurssmart.
- d) I Region Västmanland leder vi arbetet med att utveckla ett hållbart Västmanland.

Region Västmanlands arbete med hållbarhetsfrågor befinner sig nu i en intensiv utvecklingsfas och styrningen och uppdraget har stärkts och förtydligats inom organisationen de senaste åren. Från 1 januari 2020 är hållbarhetsfrågorna samlade i en egen verksamhet inom den nya Regionala utvecklingsförvaltningen och uppdraget för verksamheten är att stödja Region Västmanlands samtliga övriga förvaltningar och verksamheter med expertis inom miljö, mänskliga rättigheter, jämställdhet, hållbara finanser med mera. Detta nya uppdrag kommer att innebära att mer resurser kommer att kunna avsättas till att integrera miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet i det regionala tillväxtarbetet de kommande åren. Det nya projektet Hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet kommer att, tillsammans med implementeringen av RUS, vara en central plattform för detta arbete. Att hållbarhetsfrågorna samlas och breddas till att omfatta fler frågor är en utveckling från tidigare år då hållbarhetsarbetet i huvudsak varit inriktat på miljöförbättringsarbete inom Regionens hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik. Region Västmanland är miljöcertifierad enligt ISO 14001–2004 sedan 2015. Regionens hållbarhetschef är även verksamhetschef för Hållbarhet.

Ny regional utvecklingsstrategi

Region Västmanland har under 2018 och 2019 aktivt arbetat med att skriva fram den nya regionala utvecklingsstrategin som har målet att skapa ett Livskraftigt Västmanland genom hållbar utveckling. Västmanlands kommande RUS tar sitt avstamp i Agenda 2030 och har hållbar utveckling som en röd tråd och sammanhängande ansats genom hela strategin. Inom RUS finns en nyligen framtagen metod för hållbarhetssäkring av arbetet med RUS utifrån resiliensprinciperna (Stockholm Resilience Centre). Den nya utvecklingsstrategin förväntas antas av regionfullmäktige i april 2020.

Hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet

I oktober 2019 fick Region Västmanland erbjudande om att genomföra en förstudie för att kartlägga förutsättningarna för Region Västmanland att driva projekt "Hållbar utveckling" i Tillväxtarbetet. Förstudien är nu klar och inlämnad till Tillväxtverket och vår sammanfattande bild är att Region Västmanland har goda förutsättningar för att driva hållbar tillväxt i regionen. Region Västmanland har genom erfarenheterna från Jämställd regional tillväxt och det fortsatta arbetet med förändringslogiken och jämställdhetsintegrering inom ÖMS, det interna miljöarbetet och arbetet med hållbara finanser en god grund att jobba vidare ifrån. Inom det kommande projektet som börjar under 2020 har Region Västmanland beslutat att fokusera insatserna på följande fyra insatsområden:

1. Kunskapsuppbyggnad och definition av Hållbar tillväxt.
2. Hållbarhetssäkra den nya näringslivsstrategin.
3. Hållbarhetssäkring av företagsstöd, projektmedel och kommersiell service, inkl. Sammanhållningspolitiken.
4. Övergripande omställningsarbete – prova nya arbetssätt och metoder. Utökad tillämpning av resiliensmetoden och deltagande i kunskapsutbyte som sker genom Tillväxtverket, i Reglab, Hållbarhetsnätverket med mera.

Förstudien (behovsinventeringen) visade att Region Västmanland har kommit igång med ansatser för att integrera miljömässiga, sociala och ekonomiska hållbarhetsperspektiv i tillväxtarbetet, men arbetet är fortfarande i ett mycket tidigt stadium och det förväntas utvecklas och förstärkas de kommande åren, bland annat inom ramen för det nya projektet Hållbar utveckling i regionalt tillväxtarbete. Dessa har beskrivits i andra delar av återrapporteringen: se 1.2.3 samt 4.4 för vilka insatser Region Västmanland arbetar med gällande integrering av miljö- och energimässig hållbarhet samt 4.2 för arbetet med integrering av jämställdhet i projekt som finansieras av medel ur 1:1-anslaget (där förändringslogiken är ett krav för integrering av jämställdhet, likabehandling och miljö i projekten) samt 4.3 för integration och mångfald.

Inom RUS-processen sker ett utvecklingsarbete för att integrera samtliga hållbarhetsdimensioner, se vidare under punkt 4.2, 4.3 samt 5.1 för närmare beskrivning.

4.2 Jämställd regional tillväxt

Beskriv kortfattat hur arbetet med jämställd regional tillväxt har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Som en fortsättning på tidigare program och projekt inom Jämställd regional tillväxt har arbetet fortsatt i enlighet med "Handlingsplan 2019 ÖMS jämställd regional tillväxt" med målet att jämställdhet ska integreras i beslut, arbetssätt, kommunikation och rutiner för regionala projekt och regionalfondsprojekt, och som tar stöd i modellen Förändringlogik för hållbarhetsaspekter. Det resultatet är uppnått. Projektmedel med 1:1 medel anslagen är integrerat i processen för hanteringen av dessa; i kommunikation och information, krav, bedömningar, ansökningar, beslut, uppföljning etcetera är jämställdhetsintegrerade.

Ett annat resultat är att vår egen och projektaktörernas kunskap om jämställdhetsarbete har ökat, men det är fortsatt överlag svårt att använda jämställdhet som hävstång i projektarbetet. Ett större stöd till projektaktörer och handläggare behövs inför och under ett projekt samt i uppföljning, resurser som vi idag inte har. Detta arbete kommer fortlöpa i det kommande uppdraget om hållbar utveckling i tillväxtarbetet. Effekter som eftersträvas är att kvinnor och män får lika tillgångar till tillväxtresurser.

I vår kommunikation använder Region Västmanland medvetet bilder för att spegla mångfald.

En utmaning i jämställdhetsarbetet är att kontinuerligt få med perspektivet i relevanta analyser, i beslut, i framtagna planer och strategier och sedan operationalisera dessa i rutiner och arbetssätt. Arbetet kräver efterfrågan av jämställdhetsperspektivet, tillgång till kunskap och uthållighet.

RUS

Idag ser vi ojämlikhet i livsvillkor och brist på jämställdhet både inom Västmanlands län och mellan olika grupper av västmanlänningar. Det finns även stora skillnader i kvalitet och tillgång på samhällsservice såsom skola och sjukvård. Det kan i sin tur leda till än mer ojämlikhet som i vissa fall kan leda till att vissa grupper upplever ett utanförskap. Det kan även leda till minskad tillit och ökad polarisering samt ökad förekomst av hot och våld samt en sämre hälsa i befolkningen. I framtagandet av Region Västmanlands RUS 2030 har den ökade interna kunskapen om jämställdhet tagits tillvara för att rätt belysa de utmaningar länet står inför.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål <i>Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen</i>	Resultat <i>Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat:</i> - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Företagsstöd En kampanj arbetades fram och genomfördes i syfte att öka inflöde av ansökan om företagsstöd från underrepresenterade grupper. Kvinnor och utlandsfödda ambassadörer som också användes i annonser, rollups, sociala media. Dessutom genomfördes förenklingar i form av t ex checklista och snabbtest som kan göras i smartphone eller webb.	Insatsen kopplar till mål i Regionalt utvecklingsprogram; öka konkurrenskraften för små och medelstora företag (SMF), arbeta tvärsektoriellt över branschgränser och med hållbarhetsperspektiv, öka människors delaktighet och inflytande genom den jämställd och jämlik tillgång till samhällets resurser.	Flera olika insatser genomförda under året där material använts, såväl i sociala media och webb som deltagande i mässor och seminarier. Det är för tidigt att utläsa några mätbara effekter. Region Västmanland bedömer att insatsen, som också kommer att fortsätta och förstärkas, är viktig för att på längre sikt vrida bilden av vilka vi riktar oss till med våra stöd.
Jämställdhetsintegrera projektmedel Se beskrivning i texten ovan. Dessutom har ett kunskapshöjande seminarium för projektägare genomförts och ett verktyg för att testa projekts jämställdhetsarbete tagits fram.	Jämställdhet beskrivs som en förutsättning och utmaning för att nå målen i RUP.	Uppnådda resultat är att ökad kunskap om jämställdhetsarbete. Därtill är planering, genomförande och uppföljning jämställdhetsintegrerade i rutiner, arbetssätt och kommunikation. På lång sikt ska arbetet leda till att kvinnor och män får lika tillgång till tillväxtresurser.

4.3 Integration och mångfald

Beskriv kortfattat hur arbetet med integration och mångfald har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Tidigare nämnd förändringslogik har under året blivit obligatoriskt för på projekt finansierade med 1:1 anslag. Modellen inkluderar att arbeta med mångfald och belysa intersektionella perspektiv när målgrupper och insatser till dessa planeras i projektet.

Två snabbspårsinsatser har genomförts under året, med syfte att få nyanlända snabbare till egen försörjning genom entreprenörskap och eget företagande, ett som Almi genomfört och ett som Företagarna genom Nyanlänt företagande genomfört som en fortsättning på en tidigare pilot. Vi kan se att resultat i antal nystartade företag i denna målgrupp inte ännu har utmärkt sig. Däremot finns det andra resultat så som ökade nätverk, förbättrade språkkunskaper, samhälls-förståelse och ofta en individuell handlingskraft att ta sig vidare som anställd, studier eller företagande. Utmaningar som projektägare lyfter är svårigheten med en mycket utsatt målgrupp och att fånga upp rätt deltagare i samarbetet med bland annat SFI och arbetsförmedlingen.

Resultatet av pilotprojekten under 2018 med att få barns röster hörda och delaktiga i infrastrukturplaneringen ha sammanställts och arbetas vidare med i ordinarie processer. Förutom ett bättre underlag för infrastrukturplaneringen har projektet bidragit till barnens entreprenöriella lärande och gett en ökad förståelse för hur samhället och demokratin fungerar. Under 2020 kommer Trafikverket tillsammans med Region Västmanland och kommunen att utreda vilka åtgärder som bäst tar hänsyn de brister och behov som barnen, invånare och näringsliv har lyft fram. (finns även under 1.2.4)

RUS

I Västmanlands län har, under de senaste åren, utlandsfödda svarat för den största delen av det ökade antalet invånare i de åldrar där man arbetar som mest. De svarar även för huvuddelen av det ökade antalet sysselsatta. Ännu är det dock stora skillnader i andelen sysselsatta om man jämför utlandsfödda med personer som är födda i Sverige. Kunskaper i svenska språket är den viktigaste nyckeln till samhällsgemenskap och integration. Att snabbare integrera de nya invånarna i Sverige in i samhället och på arbetsmarknaden är en viktig del i att lösa såväl segregationen som arbetskraftsbehovet. Det stärker och breddar kulturell mångfald och kompetens. I framtagandet av Region Västmanlands RUS 2030 har den interna expertkunskapen om integration och mångfald tagits tillvara för att rätt belysa de utmaningar länet står inför.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Välj max 5 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning (ange eventuellt ärende id i NYPS)	Insatsens bidrag till fastställda mål Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Resultat Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
Kartläggning, utlandsfödda kvinnors etablering i arbete.		En kartläggning av utlandsfödda kvinnors etablering i arbete i länet, insatser, etableringsgrad och orsakssamband till utanförskap. Större kunskap om vilka insatser som leder till arbete samt vilka orsaker som påverkar etableringen. Möjligheter att påverka verksamheten utifrån kartläggningens resultat. Fler utlandsfödda kvinnor i etablering.
Se punkt 1.2.4. pilotprojekt Åkraskolan samt Risbroskolan.		

4.4 Regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet

Beskriv hur arbetet den regionala handlingsplanen för att integrera och stärka klimat- och miljöperspektiven i det regionala tillväxtarbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

Arbetet med genomförande och uppföljning av handlingsplanen har under 2019 varit begränsat på grund av sjukskrivningar och brist på resurser, andra prioriteringar i ledning och organisation, och externa faktorer som Region Västmanland har svårt att påverka. Det faktum att det inte har tillskjutits några extra medel från nationell nivå för arbetet med handlingsplanen (jämfört med t.ex. Jämställd regional tillväxt) har varit den enskilt viktigaste faktorn till att handlingsplanen som sådan inte fått någon reell förankring eller genomslagskraft internt i organisationen eller externt. Här nedan ges en beskrivning av de huvudsakliga insatserna som genomförts samt utmaningar som dykt upp i arbetet.

Att integrera miljö som en av hållbarhetsaspekterna är från och med 2019 krav i projekt som beviljas projektmedel från 1:1 anslaget. Detta ska säkra upp att projekten använder miljö som en potential till utveckling. Resultat som vi kan se är att projektägarna är mer medvetna och arbetar med miljöfrågor i projekten, ofta i kombination med mål inom Agenda 2030, dock så varierar kvaliteten kraftigt. Arbetet påbörjades inom ramen för Jämställd Regional Tillväxt och den modell för förändringslogik som togs fram. Denna tillsammans med några andra

insatser från handlingsplanen kommer att lyftas in i det nya projektet Hållbar utveckling i det regionala tillväxtarbetet i enlighet med den behovsinventering som lämnats in till Tillväxtverket januari 2020.

Inom Attraktiva miljöer och tillgänglighet har ett fortsatt arbete bedrivits med koppling till den regionala infrastrukturplanen och den regionala gång- och cykelstrategin. Arbete med att skapa förutsättningar för ett "hela-resan"-perspektiv med tillgängliga och funktionella hållplatser, cykelvägar samt cykelparkeringar har pågått under 2019. Ambitionen att arbeta med påverkansåtgärder har dock varit svårt att genomföra under 2019 då särskilda resurser för detta har saknats. En utmaning är att Trafikverket har bristande resurser för att jobba med de cykelvägar som identifierats och processerna blir därmed långdragna. En annan begränsande aspekt är att påverkansåtgärder som bekostas av den regionala infrastrukturplanen måste genomföras i samband med en fysisk åtgärd.

Region Västmanland har under året arbetat i ett projekt med en pilotstudie för cykel. Studien genomfördes med syfte att identifiera de sträckor där det finns potential för ett ökat cyklande. Detta blir ett underlag för fortsatt utveckling av infrastrukturen i länet för att främja ett hållbart resande. Studien utfördes av VTI (väg och trafikinstitutet) på uppdrag av och i samarbete med Regionerna i Sörmland, Örebro och Västmanland. Resultatet kommer bli en del av den strukturbild som arbetas fram i projektet förutsättningsskapande arbete för hållbar regional tillväxt.

Inom projektet "Förutsättningsskapande arbete för en hållbar regional tillväxt" sommarjobbade gymnasieelever i en framtidsverkstad där de med hjälp av en särskild designmetodik tar fram innovativa koncept för att lösa utpekade utmaningar. För projektet blev det att titta på framtidens kollektivtrafik, hur får vi fler att välja hållbara transportsätt? Ungdomarnas resultat och idéer tas om hand av kollektivtrafikförvaltningen samt blir ett underlag när strukturbilden för Västmanlands län arbetas fram under 2020.

Region Västmanland har vidare arbetat med fysiska åtgärder och påverkansåtgärder för att verka för överflyttning av gods från land till sjö. Region Västmanland är tillsammans med Västerås stad, Köpings kommun och Mälarenergi medfinansiärer i Mälarprojektet som ska förbereda för att större fartyg kan trafikera Mälaren till de två hamnarna i Västerås respektive Köping. Region Västmanland tillsammans med Handelskammaren Mälardalen och andra aktörer har under 2019 fortsatt arbetet med en mötesplats för transportköpare och transportörer samt offentlig sektor. Denna arena bidrar till att skapa förutsättningar för att flytta över godstransporter från land till sjö. Här finns en utmaning med att sjöfarten inte är konkurrenskraftig jämfört med landtransporterna och styrmedel behövs från nationell nivå.

Region Västmanlands turismfunktion har under 2019 arbetat med insatser för informationsspridning om investeringar i laddinfrastruktur hos företag inom länets besöks- och turistnäring. Löpande information ges genom de rådgivningar

som genomförs enligt Swedish Welcome-metoden och ytterligare en punktinsats har gjorts. Därutöver har kunskapsunderlag för att möjliggöra samhällsplanering utifrån ett besökarperspektiv och besöksnäringens behov tagits fram inom RUS-arbetet.

Lista vilka insatser som har genomförts under året. Fyll i tabellen nedan. Lägg vid behov till fler rader. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas.

Namn på insats och kort beskrivning	Insatsens bidrag till fastställda mål	Resultat
(ange eventuellt ärende id i NYPS)	Beskriv insatsens bidrag till mål som fastställts i RUS, det reg. strukturfondsprogrammet resp. de territoriella samarbetsprogrammen	Beskriv resultat av insatsen eller förväntade resultat. Ange även typ av resultat: - Prestation, - Effekt på kort sikt, - Effekt på lång sikt
För insatser inom den regionala infrastrukturplanen och den regionala gång- och cykelstrategin, se 1.3.4.		
Integrering av miljöperspektiv i projekt som ansöker om och beviljas medel från 1:1-anslaget genom krav på förändringslogik för hållbarhetsaspekter	Dynamiskt näringsliv (RUP)	Ökad medvetenhet och ökat fokus på miljöperspektiv hos sökande aktörer, ofta med koppling till Agenda 2030.

5 Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7 och 9 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska landstinget ge en beskrivning av hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Vilka analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts.
- Vilka av dessa analyser, uppföljningar och utvärderingar som helt eller delvis har finansierats med anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional tillväxt.
- Hur erfarenheter och kunskap från analyser, uppföljningar och utvärderingar har tagits till vara.

5.1 Genomförda analyser, uppföljningar och utvärderingar

Beskriv kortfattat hur arbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.

RUS

I samband med att Region Västmanland processade RUS 2030 utvecklades 2019 ett uppföljnings- och lärandesystem, i syfte att systematiskt kunna följa upp, utvärdera, reflektera och ompröva insatser såväl i arbetet med regional utveckling som Region Västmanlands egen roll i det arbetet. I uppföljnings- och lärandesystemet ingår aktivitetsplan, lärandeplan, externt webbaserat uppföljningssystem och en kommunikationsplan. Lärandeplanen och aktivitetsplanen innehåller de data som ska samlas in, vilka utvärderingar som ska göras samt vilka underlag som ska tas fram. Baserat på detta så återförs kunskaperna och lärandet till länets aktörer utifrån lärandeplanens förändringslogik. Kommunikationsplanen beskriver vilka målgrupper resultat och analys ska återföras till och när. Uppföljnings- och lärandeplanen togs fram i ett nära internt samarbete med verksamheter som redan arbetar med uppföljning utifrån en given förändringslogik.

Till de utpekade delmålen i RUS 2030 togs det fram ett antal indikatorer och under hösten genomfördes en nollmätning för att veta vad utgångsläget är för att kunna göra framtida uppföljningar och analyser. Nollmätningen resulterade i ett PM och dragningar internt under hösten 2019.

För att säkerställa att det arbete och de insatser som genomförs i linje med RUS verkar för en social, ekonomisk och miljömässigt hållbar utveckling tillämpar Region Västmanland Stockholms Resilience Centers resiliensprinciper i planering, genomförande och uppföljning. Med resiliensprinciperna för regional utveckling får vi möjlighet att göra hållbarhetsarbetet mer långsiktigt, strategiskt och integrerat. I praktiken innebär resiliensprinciperna ett tänk, en process och ett frågebatteri som kan användas vid möten och dialog inom Region Västmanland och i mötet med regionens aktörer.

1:1-medel

En utmaning med hanteringen av regionala projektmedel med 1:1 anslag är att det är resursintensivt, speciellt då det saknas nationella riktlinjer, metoder eller tekniskt stöd för detta på regional nivå. Projekt levererar oftast många olika resultat och information och det kan vara svårt att utläsa hur projekten leder till den utveckling som avses och måluppfyllelse i RUS. Under året togs därför en modell för uppföljning och utvärdering av regionala projektmedel fram. Utifrån modellen sker projektuppföljning på tre nivåer utifrån en skattning baserad på olika bestämningsfaktorer (strukturförändring, påverkan på tillväxt med flera). Projektens förändringslogik målstyrs emot RUS och hur, när, vad och av vem uppföljningen sker dokumenteras och kommuniceras med respektive projektägare. Arbetet kom igång under hösten 2019, utvecklas och utvärderas 2020.

Lista de analyser, uppföljningar och utvärderingar som genomförts under året kopplat till regionens regionala tillväxtarbete.

<i>Typ av aktivitet (analys, uppföljning eller utvärdering)</i>	<i>Helt eller delvis finansierat av anslag 1:1 – Ja/Nej</i>	<i>Hur har erfarenheter och kunskap tagits till vara?</i>
Namn		
Kommunworkshop i samband med ny RUS	Nej	Input till utmaningar ny RUS. Del i förankringsarbete ny RUS.
Analys av delmål ny RUS (PM)	Nej	Beskrivning och "validering" lanserade delmål RUS
Uppdatering, analys och uppföljning RUP. Uppföljningskonferens RUP	Nej	Lärande och förankring.
Projekt: Från analys till handling	Nej	System uppföljning, lärande samt utfall RUS
Analys av utbildning/arbetsmarknad	Nej	Uppföljning av Östra Mellansverige 2025 Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Västmanlands län
ÖMS, Analys av nodstäderna funktion	Nej	Kunskapsunderlag, plan fortsatt arbete under framtagande.
ÖMS, Kraftförsörjning	Nej	Kunskapsunderlag, plan fortsatt arbete under framtagande
ÖMS, Nollmätning ÖMS	Nej	Kunskapsunderlag, plan fortsatt arbete under framtagande
Potentialstudie för cykel i Västmanland	Nej	Kunskapsunderlag för fortsatt planering av gång- och cykelinfrastrukturen i länet.
Analys av fibertillgång på byggnadsnivå	Nej	Kunskapsunderlag för fortsatt strategisk planering gällande utbyggnaden av snabbt bredband i Västmanlands län.
Synerleap följeforskning	Ja	Pågående forskning (med MdH och LTU), inga resultat än.
Följeforskning i ERUF projekt	Ja	Uppföljningsarbete i större satsningar, delvis finansierat av 1:1 medel i form av medfinansiering. Samtidigt finns en löpande utvärdering,

		<i>uppföljning och dialog som del av det regionala utvecklingsuppdraget som finansieras av ordinarie verksamhet.</i>
<i>Indikatorer för besöksnäring i Östra Mellansverige</i>	<i>Nej</i>	<i>Samverkan mellan regionalt turismansvariga inom Östra Mellansverige för analys av besöksnäringens utveckling.</i>
<i>Granskning av användning av statliga medel för regionalt tillväxtarbete (med 1:1 anslag).</i>	<i>Nej</i>	<i>Åtgärder utifrån granskningens rekommendationer har tagits av regionstyrelsen och arbetet ingår i verksamhetsplanen för 2020.</i>
<i>Kartläggning av riskkapital</i>	<i>Nej</i>	<i>Kunskapsunderlag för prioritering av insatser</i>

6 Övriga medskick ni vill göra angående det regionala tillväxtarbetet 2019

Det vore önskvärt med en tydlig koppling till Agenda 2030 i en kommande nationell strategi för regional utveckling.

Ett beslut om Region Västmanlands RUS 2030 väntas tas i regionfullmäktige i april 2020. Därefter sker en lanseringskonferens före sommaren samt en presidiekonferens och uppföljningskonferens under hösten. Efter att RUS 2030 antas intensifieras arbetet att delta i och följa upp det arbete som görs i länet för att få en samlad bild av den regionala utvecklingen och Region Västmanlands roll som regionalt utvecklingsvarig. När RUS är antagen kommer ett arbete med förnyad näringslivsstrategi påbörjas.

Kompetensförsörjningsarbetet bör tydligare integreras i det regionala tillväxtuppdraget. Med stöd av projektmedel från Tillväxtverket har Region Västmanland under de senaste åren kunnat utveckla arbetet i länet tillsammans med kommuner och olika aktörer inom flera delar av kompetensförsörjningsområdet. Region Västmanland har utvecklat rollen att bjuda in till forum på olika nivåer, och även rollen som koordinerande inom flera områden. Kompetensförsörjning har identifierats som ett av de viktigaste tillväxthindren i länet liksom en av de största utmaningarna för offentlig sektor. Arbetet med kompetensförsörjning är långsiktigt. Att sätta strukturer för samverkan inom länet underlättas om kompetensförsörjningsområdet tydliggörs i det regionala tillväxtuppdraget.

Västerås 2020-02-04

.....

Maria Linder
Förvaltningsdirektör
Regionala utvecklingsförvaltningen